

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
MATEMATİK MÜHENDİSLİĞİ PROGRAMI

**PARÇACIK SÜRÜ OPTİMİZASYONU İLE MÜHENDİSLİK OPTİMİZASYON
PROBLEMLERİ VE BAŞLANGIÇ DEĞER PROBLEMLERİNİN ÇÖZÜMÜ**

BİTİRME ÖDEVİ

Damla UĞUR 090090447
Uğurcan KUŞKU 090080010

Danışman: Doç. Dr. Ali ERCENGİZ

MAYIS 2013

ÖNSÖZ

Bu çalışmayı hazırlamamızda bize yol gösteren, yardımını ve bilgisini hiçbir zaman esirgemeyen Sayın Hocamız Doç. Dr. Ali ERCENGİZ' e, öğrenim hayatımız boyunca her türlü desteği aldığımız değerli arkadaşlarımıza, bize sevgi, güven ve her türlü desteği veren ailelerimize en içten teşekkürlerimizi sunarız.

Mayıs, 2013

Damla UĞUR
Uğurcan KUŞKU

Anneme

İÇİNDEKİLER

Önsöz	ii
İthaf.....	iii
İçindekiler.....	iv
Özet	vi
1. Giriş.....	1
1.1. Optimizasyon Nedir?	1
1.2. Optimizasyon Problemlerinin Çeşitleri	1
1.3. Optimizasyon Algoritmalarının Sınıflandırılması.....	2
1.3.1. Evrimsel Hesaplama.....	2
1.3.1.1. Evrimsel Hesaplamalarda Kullanılan Ek Bilgiler.....	2
1.3.1.2. Genetik Algoritmalar.....	4
1.3.1.3. Evrimsel Programlama.....	4
1.3.1.4. Evrimsel Strateji.....	4
2. Parçacık Sürü Optimizasyonu.....	5
2.1. Kökenleri.....	5
2.2. Kullanıldığı Yerler.....	5
2.3. Tekniğin Uygulanışı.....	5
2.3.1. Problem Formülasyonu.....	5
2.3.2. Parçacıkların Hareket Stratejisi.....	7
2.3.2.1. Pbest – Gbest.....	7
2.3.2.2. R Değişkeni.....	8
2.3.2.3. C Sabiti.....	8
2.3.2.4. Konum.....	9
2.3.2.5. Hız.....	9
2.3.3. Yöntemin Uygulanışı.....	9
2.3.3.1. Atalet Sabiti.....	11
2.3.3.2. K Sabiti.....	11
2.3.3.3. Hız Kısıtı.....	12

2.3.3.4.	Konum Kısıtı.....	12
2.3.3.5.	Penaltı (Ceza) Fonksiyonu.....	13
2.3.3.6.	Komşuluk Kavramı.....	14
3.	Uygulamalar.....	16
3.1.	Yay Gerilim Dizaynı Optimizasyon Problemi.....	16
3.2.	Hız Düşürücü Optimizasyon Problemi.....	17
3.3.	Lineer Denklem Sistemlerinin Köklerinin Bulunması.....	18
3.4.	Himmelblau Non-Linear Optimizasyon Problemi.....	19
3.5.	Başlangıç Değer Problemleri.....	19
3.5.1.	Örnek 1.....	22
3.5.2.	Örnek 2.....	23
3.5.3.	Örnek 3.....	24
3.5.4.	Örnek 4.....	25
3.5.5.	Örnek 5.....	26
4.	Ekler.....	22
4.1.	Yay Gerilim Dizaynı Optimizasyon Problemi.....	27
4.2.	Hız Düşürücü Optimizasyon Problemi.....	34
4.3.	Lineer Denklem Sistemlerinin Köklerinin Bulunması.....	48
4.4.	Himmelblau Non-Linear Optimizasyon Problemi.....	52
4.5.	Başlangıç Değer Problemleri.....	61
4.5.1.	Örnek 1.....	61
4.5.2.	Örnek 2.....	64
4.5.3.	Örnek 3.....	67
4.5.4.	Örnek 4.....	70
4.5.5.	Örnek 5.....	73
5.	Kaynaklar.....	76

ÖZET

Parçacık sürü optimizasyonu ilk olarak 1995 yılında Dr. Eberhart ve Dr. Kennedy tarafından geliştirilmiş popülasyon temelli sezgisel bir optimizasyon tekniğidir. Bu teknikte her bir parçacık problemi çözmede potansiyel bir adaydır.

Bu çalışmada popülasyon temelli olan parçacık sürü optimizasyonunun kökenleri, nasıl kullanıldığı, nerelerde kullanıldığı, nasıl geliştirildiği, problemlere nasıl uygulandığı gibi konulara yer verilmiştir.

Çalışmada; lineer ve nonlinear denklem sistemlerinin çözümü, mühendislik problemlerinin çözümü ve başlangıç değer problemlerinin çözümü işlenmiştir.

1. GİRİŞ

1.1. OPTİMİZASYON NEDİR?

Optimizasyon, bir problemin olası çözümler arasından en uygununu belirlemekle ilgilenen bir disiplindir. En uygun çözüm problem ve çözen kişiye bağlı olarak bir ya da bir kaç kritere bağlı olarak belirlenir. Örneğin yapısal bir mühendislik probleminde, çözüm temel mühendislikteki özelliklere bağlı olarak belirlenebileceği gibi dizayn eden kişinin estetik zevklerine de bağlı olabilir. Kısıtlamalar kullanıcıya ya da problemin kendisine bağlıdır. Eğer çözüm tüm kısıtlamaları karşılıyorsa uygun(optimal) çözümdür.

Optimizasyon problemlerinin değişik yapıları ve matematiksel karakteristikleri, nonlinearlik, süreklilik, dışbükeylik gibi ortak özellikleri olan özel problemlerin çözümünde kullanılacak algoritmalar geliştirilmesini gerektirmiştir. Günümüzde, çok çeşitli problem türlerinin çözümü için geliştirilmiş algoritmalar mevcuttur. Bununla beraber, aynı problem tipinin değişik örneklerinde kullanılmak üzere farklı hesaplama yöntemleri de geliştirilmiştir. Bu nedenle de optimizasyon teorisi ve uygulamaları için daha özel fikir ve yöntemlere olan ihtiyaç sürmektedir.

1.2. OPTİMİZASYON PROBLEMLERİNİN ÇEŞİTLERİ

Bir fonksiyon en genel şekliyle, $f: A \rightarrow Y$ olarak ifade edilir.(A : Tanım kümesi, Y : Değer kümesi olmak üzere.) Literatürde çoğu optimizasyon problemi, tanım kümesi n - boyutlu Euclid uzayı, R^n , ve değer kümesi reel sayıların bir kümesi olan fonksiyonların minimize edilmesini gerektirir.

Optimizasyon problemleri genel olarak amaç fonksiyonunun formuna göre çeşitlenir. Bunlardan en önemlileri aşağıda belirtildiği gibidir:

Lineer optimizasyon: Amaç fonksiyonu ve kısıtlar lineer olduğunda.

Non-lineer optimizasyon: Optimizasyon probleminde en az bir tane non-lineer fonksiyon olduğu durumları inceler.

Konveks optimizasyon: Amaç fonksiyonu ve uygun küme konveks olduğu durumları inceler.

Kuadratik optimizasyon: Amaç fonksiyonu kuadratik, kısıtlar lineer olduğu durumları inceler.

Stokastik optimizasyon: Kısıt ve parametrelerin rastgele değişkenlere bağlı olduğu durumları inceler.

1.3. OPTİMİZASYON ALGORİTMALARININ SINIFLANDIRILMASI

Optimizasyon problemleri genel olarak deterministik ve stokastik olarak iki ana kategoride ele alınır. Deterministik yaklaşım, bilinen parametreleri göz önüne alarak klasik yöntemlerle çözüm yöntemidir ve tasarımda oluşabilecek değişkenler(varyasyonlar) dikkate alınmaz. Bir varyasyon durumunda yaklaşım yetersiz kalacaktır. Stokastik yaklaşım ise değişkenlerin(varyasyonların) dikkate alındığı yöntemdir. Optimizasyon problemlerinin sınıflandırılmasında Garantili, direkt ve direkt olmayan olmak üzere çeşitli özel sınıflandırmalar kullanılması rağmen, tüm bu sınıflandırmalara bakılmaksızın, genel ve en etkili global optimizasyon metodu olan Evrimsel Hesaplama odaklanacağımız konu olacaktır.

1.3.1. EVRİMSEL HESAPLAMA

Evrimsel hesaplama optimizasyon problemlerinde kullanılan temel yöntemlerden biridir. Bu yöntemin algoritmaları, Darwin'in türlerin kökeni teorisinde geçen biyolojik prensiplere dayanmaktadır. Bu algoritmalar potansiyel çözüm popülasyonunu elde ederken iterasyonla evrimleşmeye dayanır. Evrim, popülasyondaki özel operatörlerin (çaprazlama, seleksiyon ve mutasyon gibi) çıktısı olarak kendini gösterir.

Darwin'in teorisinin optimizasyon alanındaki ilk uygulamaları 60'ların başında yapılmış olmasına rağmen evrimsel hesaplama olarak adlandırdığımız yöntem 90'larda kendini göstermiştir. Evrimsel hesaplamanın yaklaşımları olan genetik algoritmalar, evrimsel programlama, evrimsel strateji ve parçacık sürü optimizasyonu olarak bölümlere ayrılabilir.

Yöntemleri daha iyi anlayabilmek adına, çoğu yöntemde operatör olan seleksiyon, çaprazlama ve mutasyon kavramlarının açıklaması aşağıda yer almaktadır.

1.3.1.1. EVRİMSEL HESAPLAMALARDA KULLANILAN EK BİLGİLER

Seleksiyon: Seleksiyon, bir popülasyondan, birbirleriyle çaprazlama yapacak bireylerin seçilme prosedürüdür. Birey seçimi deterministik ya da stokastik olabilmekle beraber her zaman için fonksiyon değerine bağlıdır. Deterministik yaklaşım, en küçük fonksiyon değerlerinde olan en iyi bireyleri seçerken, stokastik yaklaşım en yüksek ihtimalli en iyi bireyi atamaktadır.

Literatürde birçok seçim şeması olmasına rağmen en genellerinden olan **Tournament Selection**'ın pseudocode'u aşağıdaki gibidir:

Do ($i = 1, \dots, k$)

Choose randomly m individuals from the population P .

Select one among the m individuals.

Add the selected individual into the parents pool.

End Do

Çaprazlama: Çaprazlama, yeni bir döl üretme amacıyla olan iki bireyin genlerinde taşıdıkları bilgilerin yeniden yapılanması sürecidir. Yeni bireyin DNA'sı, bireyi oluşturanların DNA'larındaki genetik bilginin kombinasyonu şeklinde olacaktır. Buradaki amaç çeşitliliği arttırmaktır.

Mutasyon: Mutasyon temel bir biyolojik operasyon olup, organizmalara değişen çevre şartlarına daha uyumlu olmalarına olanak sağlamak için, genotiplerini değiştirerek bazı biyolojik özelliklerini değiştirme fırsatı sunar. Bu durum babadan oğula kalıtsal olarak geçebileceği gibi organizmanın kendisi tarafından sonradan da kazanılabilir.

Biyolojik olarak gerçekleşen bu durumun genetik algoritmalar için modellenmesi, popülasyondaki çeşitliliği desteklemekte, bireylerin birbirlerine benzemelerini engellemekte ve lokal minimumu durgunlaştırıp kısıtlayacak davranışlara engel olmaktadır.

Mutasyon aşağıdaki pseudocode'da belirtildiği gibi tanımlanmaktadır:

Do $\{i = 1, \dots, N\}$

Do ($j = 1, \dots, n$)

Generate a uniformly distributed random number, $r \in [0,1]$

If ($r < a$) **Then Mutate** the component p_{ij}

End If

End Do

End Do

Yukarıdaki operatörlerin yardımını alan **Evrimsel Hesaplama Yöntemleri** aşağıda açıklanmaktadır.

1.3.1.2. GENETİK ALGORİTMALAR

Genetik algoritmalar, J.H. Holland tarafından 60'ların ortalarında geliştirilmiştir. Holland'ın o zamanlardaki araştırması, değişen çevre şartlarına adapte olup cevap verebilen sistemler olmuştur. Sürekli rekabet ve döllenme, uzun vadede, doğal sistemlerdeki adaptasyonun temelleri olarak görülmüyordu. Bunların yapay adaptasyon sistemleri için modellenmesi fikri gayet cazibeli görünüyordu. Holland'ın bu fikri öğrencilerinin tezlerinde de genetik algoritmalar adında yeni bir optimizasyon tekniği olarak kendini göstermiştir. Bu teknik seleksiyon çaprazlama ve mutasyona dayanmakta olup bugünlerde kullanılan önemli optimizasyon yöntemlerinden biridir.

1.3.1.3. EVRİMSEL PROGRAMLAMA

Evrimsel programlama temel evrimsel hesaplama yöntemlerinden biri olup 60'ların ortalarında L.J. Fogel tarafından yapay zeka alanında kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Yöntemdeki temel operatör ise mutasyondur.

1.3.1.4. EVRİMSEL STRATEJİ

Evrimsel strateji 60'larda Rechenberg, Schwefel ve Bienert tarafından mühendislik optimizasyon problemlerinin çözümü için geliştirilmiş bir optimizasyon tekniğidir. Bu teknikte sadece seleksiyon ve mutasyon kullanılmış olup çaprazlama yer almamaktadır.

2. PARÇACIK SÜRÜ OPTİMİZASYONU

2.1. KÖKENLERİ

Parçacık sürü optimizasyonunun temelleri Reynolds' un 1987 yılında yapmış olduğu kuş sürülerine benzer parçacıkların modellenmesine yönelik çalışmasına dayanır.

Bu teknikte gruptaki her bir üyenin davranışı, ortaya çıkan karmaşık yapıya rağmen, genlerinde saklı olan basit bilgiye dayanır.

Örneğin bir kuş sürüsünün uçuşu her bir kuşun hedefe ve anlık komşularına olan mesafesini koruma eğilimine göre basit bir şekilde, kabaca modellenebilir. Bu mesafe sürülerin boyutuna ve istenen davranışın ne olduğuna göre değişir. Örneğin; bir balık sürüsü tehlike altında değilken balıklar birbirlerine daha uzak mesafede hareket ederken, sürü yırtıcı bir hayvan tehdidiyle karşılaştığında daha küçük parçalara ayrılıp formunu değiştirerek kendini korumaya alır.

Bu modellemelerin optimizasyon problemlerinin çözümündeki potansiyellerini gördükten sonra Eberhart ve Kennedy konu üzerine yoğunlaşmaya başlamışlardır. Çalışmalarının sonucunda ise 1995 yılında popülasyon temelli sezgisel bir optimizasyon tekniği olan PSO'yu geliştirmişlerdir.

2.2. KULLANILDIĞI YERLER

Bu optimizasyon tekniği Eberhart ve Kennedy'nin ardından bir çok optimizasyon probleminin çözümünde de kullanılmıştır. Lineer ve lineer olmayan problemlerin çözümü, atış problemleri, çok bilinmeyenli denklemlerin köklerini bulma ve endüstriyel problemlerin çözümü bunlardan bazılarıdır.

Performans açısından bakıldığında diğer optimizasyon tekniklerine göre daha avantajlıdır.

2.3. TEKİNİN UYGULANIŞI

2.3.1. PROBLEM FORMÜLASYONU

Tüm optimizasyon problemlerinin temel amacı amaç fonksiyonu olan $f(\vec{x})$ 'i maksimum ya da minimum yapmaktır. x vektörü n boyutlu karar vektörü yada reel sayılardan oluşan bir karar değeridir. [2]

Parçacık sürü optimizasyonu sürü halinde hareket etme özelliği gösteren kuşların davranışlarından esinlenilerek geliştirilmiş ve çok geniş alanlardaki problemlerin çözümü için kullanılmaktadır. Temelde, popülasyondaki parçacıkların başlangıçta rastgele dağılmasına ve devam eden süreçteki içgüdüsel hareketlerine dayanmaktadır. Bu davranış belirli bir alanda bir amaca ulaşana kadar devam etmektedir.

Sürü içerisindeki kuşların içgüdüsel hareketlerine matematiksel bir pencereden baktığımızda durumu şu şekilde ifade edebiliriz.

Araştırma yapılacak uzay $A \subset R^n$ olsun ve $f: A \rightarrow Y \subseteq \mathbf{R}$ fonksiyonu tanımlansın. Tanıma olabildiğince sadık kalabilmek adına A tanım kümesinin her problem için uygun uzaydan alındığı varsayılmaktadır.

Daha öncede bahsedildiği gibi PSO popülasyon tabanlı bir optimizasyon metodudur. Bahsi geçen popülasyondan “sürü(S)” diye bahsedilmekte ve bu sürünün içerisindeki her bir bireye “parçacık(x_i)” denmektedir. “N” sürü içerisindeki toplam parçacık sayısını göstermekte, sürü ve parçacıklar ise şu şekilde tanımlanmaktadır:

$$S = \{x_1, x_2, \dots, x_N\} \quad (2.1)$$

Farklı sürüler içerisindeki parçacıklar değişiklik gösterebilmekte ve parçacıklar birden fazla parametreye bağlı olabilmektedirler. Parçacığın bağlı olduğu parametre sayısı ise “boyut” olarak adlandırılıp ve şu şekilde tanımlanmaktadır:

$$x_i = (x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{in})^T \in A, \quad i = 1, 2, \dots, N \quad (2.2)$$

Parçacıkların her bir iterasyonda gözlem yapılan uzayda(A) hareket ettikleri varsayılmaktadır. Bu durum ise hız ve pozisyon vektörlerinin ortam şartlarına uyum sağlamasıyla gerçekleşmektedir.

$$v_i = (v_{i1}, v_{i2}, \dots, v_{in})^T, \quad i = 1, 2, \dots, N \quad (2.3)$$

Hız vektörü, her adımda bir önceki adımdaki bilgilere göre güncellenmektedir. Parçacıklar her bir adımdaki en iyi pozisyonlarını akıllarında tutup, diğer hareketlerini bu en iyi pozisyonlara göre belirlemektedirler. Bu durumda, parçacıkların her bir iterasyon için bir en iyi pozisyon(pbest) değeri bulunmaktadır.

$$P = \{p_1, p_2, \dots, p_N\} \quad (2.4)$$

$$p_i = (p_{i1}, p_{i2}, \dots, p_{in})^T \in A, \quad i = 1, 2, \dots, N \quad (2.5)$$

Parçacıkların en iyi pozisyonları *argmin* fonksiyonu kullanılarak belirlenmektedir. *Argmin* fonksiyonu, bir optimizasyon probleminde amaç fonksiyonunun minimum değeri almasını sağlayacak olan argümanları veren fonksiyondur. En basit ifadesiyle minimumu veren değişken değeridir.

$$p_i(t) = \arg \min f_i(t) \quad (2.6)$$

Sürü içerisindeki parçacıklar sezgisel olarak birbirlerini takip ettiklerinden, sürüdeki en iyi pozisyona sahip olan parçacık takip edilecektir. Bunun için pbestler arasından, *argmin* fonksiyonu kullanılarak minimum değer seçilir ve bu değer global en iyi pozisyon (gbest) olarak adlandırılır.

$$p_g(t) = \arg \min f(p_i(t)) \quad (2.7)$$

Ebert & Kennedy 1995 yılındaki çalışmalarının ilk versiyonlarında aşağıdaki denklemlere ulaşmışlardır.

$$v_{ij}(t+1) = v_{ij}(t) + c_1 R_1 (p_{ij}(t) - x_{ij}(t)) + c_2 R_2 (p_{gj}(t) - x_{ij}(t)) \quad (2.8)$$

$$x_{ij}(t+1) = x_{ij}(t) + v_{ij}(t+1) \quad (2.9)$$

$$i = 1, 2, \dots, N, \quad j = 1, 2, \dots, n$$

2.3.2. PARÇACIKLARIN HAREKET STRATEJİLERİ

Parçacıkların hareket stratejileri sürü içindeki konumlarına(x), parçacıkların boyutlarına(n), hızlarına(v), ataletlerine(w), ve hız - konum denklemlerinin optimum sonucu vermesini sağlayan bazı katsayılarla (c, K) bağlıdır.

2.3.2.1. PBEST- GBEST

İçgüdüsel olarak her bir parçacık 2 şekilde hareket etme eğilimi gösterir.

Birincisi, sürünün tamamı için en iyi pozisyon (**gbest**)'e yaklaşma,
İkincisi, kendi en iyi pozisyonu (**pbest**)'i koruma eğilimidir.

Sürü içindeki parçacıkların pbest(personel best) değerleri şu şekilde belirlenir;

Başlangıçtaki pbest, rastgele atanmış başlangıç koşullarının değerlerine eşittir. Sonraki aşamalarda ise, bir önceki iterasyonda belirlenmiş olan pbest ile karşılaştırılarak yeni pbest değeri atanır. Eğer t. iterasyondaki değer (t+1). iterasyondaki değerden büyük ise yeni pbest (t+1). iterasyondaki değerdir. Aksi takdirde, yeni pbest t. iterasyondaki değer olacaktır.

$$p_i(t+1) = \begin{cases} x_i(t+1), & \text{eğer } f(x_i(t+1)) \leq f(p_i(t)), \\ p_i(t), & \text{değilse} \end{cases} \quad (2.10)$$

Sürünün gbest (global best) değeri ise şu şekilde belirlenir;

Her bir iterasyon için pbest değerlerinden $f(x)$ fonksiyonunu minimum yapan değer, gbest'tir. Her iterasyonda bu işlem tekrarlanarak gbest güncellenir.

$$p_g(t) = \arg \min_f(p_i(t)) \quad (2.11)$$

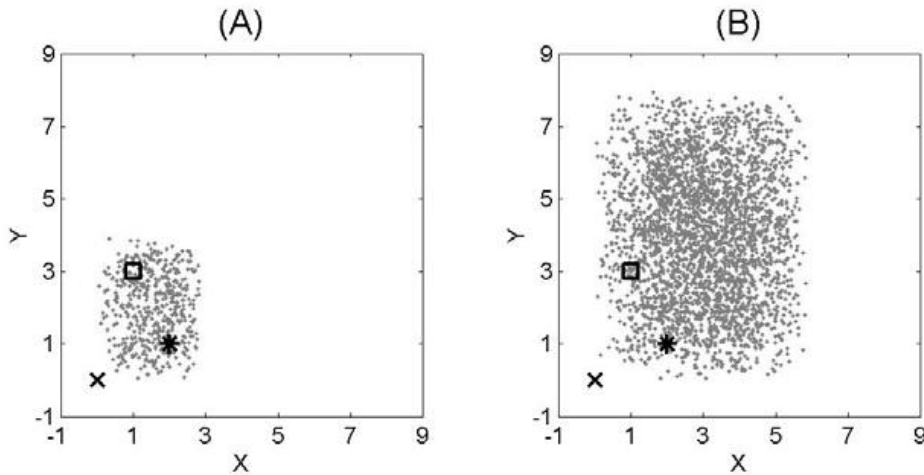
Sürü içerisindeki parçacıkların tüm boyutları için pbestler ve gbest ayrı ayrı hesaplanır.

2.3.2.2. R DEĞİŞKENİ

Parçacıkların boyutları optimizasyon sonuçlarını etkilemektedir. PSO tekniği doğadan esinlenilerek geliştirilmiş bir yöntem olduğu için parçacıkların boyutları göz ardı edilememektedir. Yapılan araştırmalara göre bu boyut değerlerinin [0,1] aralığında olması problemlerin çözümünde en iyi sonucu vermektedir.

2.3.2.3. C SABİTİ

Hız denkleminde yer alan C_1 - C_2 değerleri parçacıkların sürü içerisindeki konumlarını etkilemektedir. C değerlerinin değişmesi aşağıdaki şekillerde görüldüğü gibi parçacıkların yayıldıkları alanı değiştirmektedir. Şekil A'da görüldüğü üzere $C_1=C_2=1.0$ alındığında parçacıklar daha dar alanda konumlanmışlardır. Şekil B'deki gibi $C_1=C_2=2$ alındığında ise daha geniş alana yayılmışlardır.

Yapılan araştırmalar $C_1=C_2=2$ değerinin en optimum sonucu verdiğini göstermektedir.

2.3.2.4. KONUM(X)

Sürü içerisindeki parçacıkların konumu başlangıçta rastgele belirlenmektedir. Rastgele üretilen bu başlangıç değerleri belirli sınır koşullarına bağlıdır. Sınır koşullarına bağlanmış olması sapmayı azaltmaktadır.

Parçacıkların konumu bir önceki iterasyondaki konumlarına ve o iterasyondaki hızlarına göre belirlenmektedir.

$$x_{ij}(t+1) = \begin{cases} a_j, & \text{eğer } x_{ij}(t+1) < a_j, \\ b_j, & \text{eğer } x_{ij}(t+1) < b_j \end{cases} \quad (2.12)$$
$$i = 1, 2, \dots, N, \quad j = 1, 2, \dots, n.$$

2.3.2.5. HIZ (V)

Sürü içerisindeki parçacıkların t anındaki hızları, bir sonraki iterasyondaki yeni konum ve yeni hızın belirlenmesinde etkilidir. (t+1). iterasyondaki V, t. iterasyondaki V ile (t+1). iterasyondaki X' in toplanmasıyla bulunur.

$$x_{ij}(t+1) = x_{ij}(t) + v_{ij}(t+1) \quad (2.13)$$

$$i = 1, 2, \dots, N.$$

Şimdiye kadar anlatılan bilgiler kullanılarak basit bazı problemler çözülebilmektedir. Parçacık sürü optimizasyonunun ana denklemleri kullanılarak lineer bir denklem sisteminin kökleri bulunmuştur. Çözülen denklem sistemi ve nasıl çözüldüğü uygulamalar kısmında “lineer denklem sistemlerinin köklerinin bulunması” altında anlatılmıştır.

2.3.3. YÖNTEMİN UYGULANIŞI

Her bir parçacık için, kısıtlara uygun bir şekilde başlangıç değerleri üretilir. Üretilen bu başlangıç değerleri ilk pbest' leri oluşturacaktır.

Parçacığın en iyi konumu (pbest) belirlendikten sonra daha önce anlatılan kurallara ve fonksiyonlara uygun bir şekilde bir gbest belirlenmelidir. Gbest hesabı komşuluk yönteminin kullanılıp kullanılmamasına göre değişiklik gösterir.

Atanan başlangıç değerlerine ve hesaplanan gbest ve pbest değerlerine göre konum vektörleri belirlenir.

Parçacıkların hız vektörleri belirlenir. Normalde bir önceki iterasyona göre şekillenecek olan bu vektör, ilk iterasyonda sıfır alınacaktır. Kuşların başlangıçta durdukları varsayılmaktadır.

Fonksiyon içerisinde kullanılmak üzere “c” ve “R” katsayıları belirlenmelidir. (Bu katsayıların nasıl belirleneceği yukarıda anlatılmıştır.) C_1 ve C_2 katsayıları her iterasyonda sabit kalırken R_1 , R_2 katsayıları her iterasyonda ve iterasyon içerisindeki her bir işlemde rastgele belirlenmektedir.

Tüm değişkenler belirlendikten sonra daha önceden belirtilmiş olan hız ve konum denklemlerinde yerlerine yazılarak parçacığın iterasyon sonundaki hız ve konum değerlerine ulaşılmaktadır.

Bu işlemler belirli iterasyon sayısı sağlanana kadar ya da belirtilmiş olan bir kural gerçekleşene kadar devam ettirilirler. İşlemin tamamlanması durdurma kriterlerine bağlıdır. Durdurma kriterleri iterasyon sayısı veya en iyi sonuca yakınsama olarak belirlenebilir.

Yöntem uygulanırken sürü içerisindeki parçacıkların sürüden ayrılma veya sapma gibi ihtimallerine karşı herhangi bir önlem alınmamaktadır. Çeşitli sebeplerden dolayı yoğun denklem sistemleri ve kısıtları olan problemlerde bu durum problemin çözümünü zorlaştırmaktadır. Sapma durumlarının önüne geçebilmek için çeşitli önlemler almak gerekmektedir. Alınan bu önlemler ileride anlatılacaktır.

Girdiler:	$N \rightarrow$ parçacık sayısı; $S \rightarrow$ sürü; $P \rightarrow$ en iyi konum
Adım 1:	set $t \leftarrow 0$,
Adım 2:	Initialize S and Set $P \equiv S$.
Adım 3:	Evaluate S and P , and define index g of the best position.
Adım 4:	While (termination criterion not met)
Adım 5:	Update S using equations (1) and (2).
Adım 6:	Evaluate S.
Adım 7:	Update P and redefine index g .

Adım 8: **Set** $t \leftarrow t+1$.

Adım 9: **End While**

Adım 10: **Print** best position found

Genel hatlarıyla parçacık sürü optimizasyon sisteminin nasıl çalıştığı “yöntemin uygulanışı” başlığı altında anlatılmıştır. Bu uygulama içerisinde yapılan işlemler parçacık sürü optimizasyonu yönteminin temelini oluşturmaktadır. Bu temel üzerine yeni eklemeler yapılarak optimizasyon problemlerinin ideale daha yakın sonuçlar vermesi sağlanabilmektedir. Bu eklemeler arasında başlıca atalet sabiti(W), K sabiti(K), hız kısıtı, konum kısıtı, penaltı(ceza) fonksiyonu ve komşuluk kavramı yer almaktadır. Bu kavramlar sırasıyla aşağıda anlatılmıştır.

2.3.3.1. ATALET SABİTİ (W)

Bazı çok bilinmeyenli ya da çok fonksiyonlu karmaşık optimizasyon problemlerinin çözümünde hız fonksiyonuna eklenen w, çözümün en ideal şekilde çıkmasına yardım eder.

$$w(t) = w_{up} - (w_{up} - w_{low}) \frac{t}{T_{max}} \quad (2.14)$$

Atalet değişkeni hesaplanırken yukarıda belirtilmiş olan formül kullanılır. “t” değişkeni iterasyon sayısını göstermektedir. Denklemden görüldüğü üzere atalet değişkeni iterasyon sayısı arttıkça artmaktadır.

2.3.3.2. K SABİTİ (K)

Çok karmaşık optimizasyon problemlerinde **W** kullanımı dahi, doğru sonucu vermede yeterli olmadığından **K** sabitine ihtiyaç duyulmuştur. Bu sabit, sapma sayısını azaltarak doğru sonuca ulaşılmasına olanak sağlamıştır. Yeni denklem aşağıda belirtildiği gibidir.

$$v_{ij}(t + 1) = K[v_{ij}(t) + c_1 R_1(p_{ij}(t) - x_{ij}(t)) + c_2 R_2(p_{gj}(t) - x_{ij}(t))], \quad (2.15)$$

$$x_{ij}(t + 1) = x_{ij}(t) + v_{ij}(t + 1) \quad (2.16)$$

$$i = 1, 2, \dots, N, \quad j = 1, 2, \dots, n$$

Kappa sabiti belirlenirken C_1 ve C_2 , 2’den büyük sayılar alınmalıdır.

$$\varphi = c_1 + c_2 > 4 \quad (2.17)$$

$$K = \frac{2}{|2-\varphi-\sqrt{\varphi^2-4\varphi}|} \quad (2.18)$$

2.3.3.3. HIZ KISITI

Parçacıkların hızlarının büyüklükleri kontrolsüz bir şekilde arttığı takdirde sürü içerisinde kopmalar olacaktır. Böyle bir durumun gerçekleşmesi, PSO'nun zor problemlerde vereceği sonucu olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Bu durumun önüne geçebilmek adına hız vektörüne sınırlamalar getirilmiştir.

İlk olarak tüm iterasyonlarda geçerli olacak olan $V_{\max}$ ve $V_{\min}$ değerleri aşağıdaki gibi belirlenir. Denklem içerisindeki “a” ve “b” değişkenleri konum kısıtının başlangıç ve bitiş değerleridir.

$$v_{\max} = \frac{\min_i\{b_i - a_i\}}{k} \quad (2.19)$$

Sonraki iterasyonlardaki hız değeri, belirlenmiş olan $V_{\max}$ ve $V_{\min}$ değerleri arasında olmalıdır.

$$|v_{ij}(t+1)| = v_{\max}, \quad i = 1, 2, \dots, N \quad j = 1, 2, \dots, n \quad (2.20)$$

$$v_{ij}(t+1) = \begin{cases} v_{\max}, & \text{eğer } v_{ij}(t+1) > v_{\max} \\ -v_{\max}, & \text{eğer } v_{ij}(t+1) < -v_{\max} \end{cases} \quad (2.21)$$

2.3.3.4. KONUM KISITI

Başlangıçta her bir parçacık için konum kısıtlarına uygun değerler atanmaktadır ve ilk iterasyon bu değerler ve bu değerlere bağlı diğer değişkenlerle gerçekleştirilmektedir. Genel olarak yapılan uygulamada daha sonraki değerlerin bu kısıtlar içerisinde olup olmadıklarına bakılmamaktadır bu da bazı parçacıkların sürüden sapmalarının önüne geçilmemesine sebep olmuştur.

Parçacıkların sürü içerisinde kalıp optimizasyon problemini daha iyi bir çözüme kavuşturabilmek için her bir parçacığın yeni konumunun da belirli kısıtlar içinde olması gerekmektedir. Bu gerekliliği sağlayabilmek için konum kısıtı kullanılmış ve kısıt dışına çıkan parçacık yok sayılarak yerine yeni parçacık üretilmiştir.

Bu durum sapmayı tamamen ortadan kaldırarak ideal çözüme ulaşmada önemli bir adım olmuştur.

2.3.3.5. PENALTI (CEZA) FONKSİYONU

Son zamanlarda yapılan araştırmalarda kısıtları işlemek için penaltı fonksiyonu kullanılmıştır. Tek başına etkili olmayan bu ceza fonksiyonu yöntemi diğer kısıtlarla beraber kullanıldığında daha iyi sonuçlar elde edilmesine olanak sağlamıştır.

Penaltı fonksiyonunun ana mantığı kısıtların dışında kalan parçacıkların amaç fonksiyonunu büyütürken, problemin ideal çözüme ulaşmasına yardımcı olmaktır.

Algoritma içerisinde bu durum aşağıdaki gibi gerçekleşmektedir:

Kısıtlar kontrol edilir, eğer parçacık kısıt dışında ise algoritma içerisinde belirlenmiş bir değişkene (toplam) bu değer atanır.

Parçacığın her bir boyutu için bu işlem yinelenir. Bir sayaç değişkeni (sayac) yardımıyla bu işlemin kaç defa yapıldığı sayılır. Her parçacık için uygulanan bu fonksiyon (h) her iterasyonda yinelenir.

Algoritma sonunda geri döndürülecek fonksiyon, penaltı fonksiyonu algoritması içerisinde oluşturulan ve kullanılan değişkenleri içermektedir. Döndürülecek fonksiyon aşağıdaki şekilde oluşturulur:

Bir penaltı fonksiyonu oluşturulur.

$$h = 100 * sayaç + 100 * toplam \quad (2.22)$$

Amaç fonksiyonu (f) ve penaltı fonksiyonu (h) toplanarak işleme girmek üzere geri döndürülür.

$$return(f + h) \quad (2.23)$$

Penaltı fonksiyonu uygulandıktan sonra ortaya çıkan cevabı penaltı fonksiyonunun matematiksel yapısı çok fazla etkilemektedir. Eğer penaltı fonksiyonu azalarak artan bir fonksiyon ise sonuç ideale daha çok yaklaşacaktır.

$$h = 100000(sayac + toplam)^2 \quad (2.24)$$

2.3.3.6. KOMŞULUK KAVRAMI

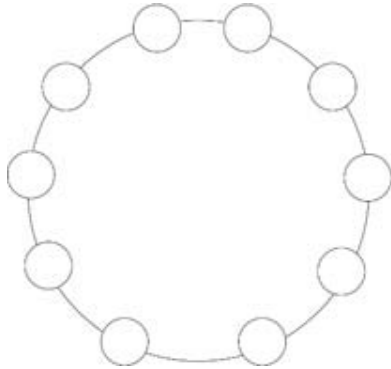
Parçacık sürü optimizasyonu algoritmalarında kavuşma kabiliyeti iyi olan parçacıklarla birlikte atalet değişkeni de işleme alınmıştır. Ancak bu durum daha kompleks problemlerde istenilen sonucu verememektedir.

Parçacıklardaki kayıp nedeniyle ilerleyen iterasyonlarda sürüde çöküş meydana gelmektedir. Bu çöküş incelemelerin devamını kısıtlamıştır ve parçacıkların sadece yerel pozisyonda iyi sonuç vermelerine sebep olmuştur. Parçacıkların hızlı kavuşması tek tepeli, dış bükey fonksiyonlu basit optimizasyon problemlerinde iyi sonuç vermesine rağmen; çok boyutlu, çok kısıtlı ve kompleks problemlerde büyük sorunlar yaşatmaktadır.

Karşılaşılan bu problemin üstesinden gelebilmek adına sürü içerisindeki tüm parçacıkların konumuna göre belirlenmiş olan gbest, her bir iterasyonda farklı bir şemaya göre belirlenmelidir.

Genel olarak, global bilgi şemasının yerine yerel bilgi şeması kullanılarak optimizasyon problemlerinin daha iyi sonuç vermeleri hedeflenmiştir.

Her bir parçacığın komşulukları bulunurken kuşların “halka topolojisine” uygun bir biçimde şekillendikleri düşünülmektedir.

Herhangi bir x parçacığının komşuluğu şu şekilde tanımlanmaktadır:

$$NB_i = \{x_{n_1}, x_{n_2}, \dots, x_{n_s}\}, \quad \{n_1, n_2, \dots, n_s\} \subseteq \{1, 2, \dots, N\} \quad (2.25)$$

Bu komşuluk kümesinden amaç fonksiyonunu en küçük yapan değer o parçacık için yerel gbest' i ifade etmektedir.

$$p_{g_i} = \arg \min_{x_j \in NB_i} f(p_j) \quad (2.26)$$

Parçacık sürü optimizasyonunun temel hız ve konum vektörü bu bilgilere göre güncellendiğinde aşağıdaki formüller çıkmaktadır:

$$v_{ij}(t+1) = wv_{ij}(t) + c_1R_1(p_{ij}(t) - x_{ij}(t)) + c_2R_2(p_{g_{ij}}(t) - x_{ij}(t)) \quad (2.27)$$

$$x_{ij}(t+1) = x_{ij}(t) + v_{ij}(t+1) \quad (2.28)$$

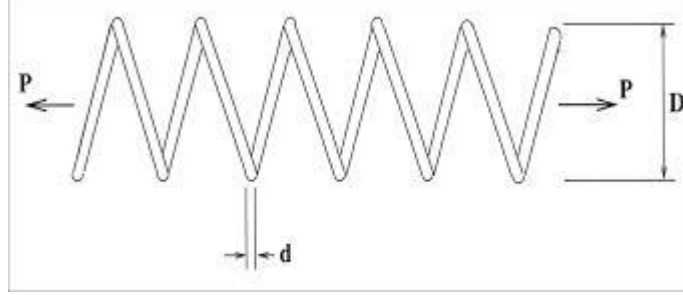
$$i = 1, 2, \dots, N, \quad j = 1, 2, \dots, n.$$

Şimdiye kadar yapılmış olan araştırmalar X_i parçacığının komşuluğunun $[X_{i-3}, X_{i+3}]$ aralığında alınmasının optimal sonucu verdiğini göstermektedir.

Algoritmasına komşuluk özelliği eklenmeyen “hız düşürücü dizayn optimizasyon probleminde” optimal sonuca yaklaşım sağlanamamışken, bu bilgiler doğrultusunda algoritma güncellendiğinde problemin sonucu istenilen doğrultuda çıkmıştır.

3. UYGULAMALAR

3.1. YAY GERİLİM DİZAYNI OPTİMİZASYON PROBLEMİ

Şekil 3.1

Şekil 3.1 de yay gerilim dizaynı optimizasyon problemi gösterilmiştir. Bu problemin çözümünde parçacık sürü optimizasyonu yöntemi kullanılmış olup, optimal çözüme ulaşılmıştır. Yöntem 40 parçacık üzerinde uygulanmış ve C_1 ve C_2 sabitleri 2.7 alınmıştır.

Bu problemin minimize edilecek olan amaç fonksiyonu aşağıdaki gibidir:

$$f(\vec{x}) = (x_3 + 2)x_2x_1^2$$

Kısıt fonksiyonları aşağıdaki gibidir:

$$g_1(\vec{x}) = 1 - \frac{x_2^3x_3}{7,178x_1^4} \leq 0$$

$$g_2(\vec{x}) = \frac{4x_2^2 - x_1x_2}{12,566(x_2x_1^3) - x_1^4} + \frac{1}{5,108x_1^2} - 1 \leq 0$$

$$g_3(\vec{x}) = 1 - \frac{140.45x_1}{x_2^2x_3} \leq 0$$

$$g_4(\vec{x}) = \frac{x_2 + x_1}{1.5} - 1 \leq 0$$

$$0.005 \leq x_1 \leq 2.0, \quad 0.25 \leq x_2 \leq 1.3, \quad 2.0 \leq x_3 \leq 15$$

Algoritmanın durdurulması için belirlenen kriter; daha iyi sonuca ulaşmaktır. İyi sonuç elde edildikçe sonuçlar ekrana yazılmaktadır. Problemin bilinmeyenlerinin değerleri ile kısıt fonksiyonlarının değerleri dosyaya yazılmaktadır.

Elde edilen sonuçlar referans alınan kaynaktaki sonuçlardan daha iyi çıkmıştır. Programın ekran çıktısı Şekil 3.2 de gösterilmiştir.

```

iterasyon = 101, x1 = 0.065861, x2 = 0.790480, x3 = 4.525200, amac = 0.022374
g1 = -0.654855
g2 = -0.092430
g3 = -2.271385
g4 = -0.429106
R1=0.910009, R2=0.288671, c1 =2.700000, c2 = 2.700000
-----
iterasyon = 101, x1 = 0.228594, x2 = 1.154767, x3 = 13.305780, amac = 0.923591
g1 = 0.895473
g2 = -0.967003
g3 = -0.809496
g4 = -0.077759
R1=0.057394, R2=0.328167, c1 =2.700000, c2 = 2.700000
-----
iterasyon = 101, x1 = 0.050002, x2 = 0.374149, x3 = 8.567429, amac = 0.009885
g1 = -0.000041
g2 = -0.000812
g3 = -4.855516
g4 = -0.717233

```

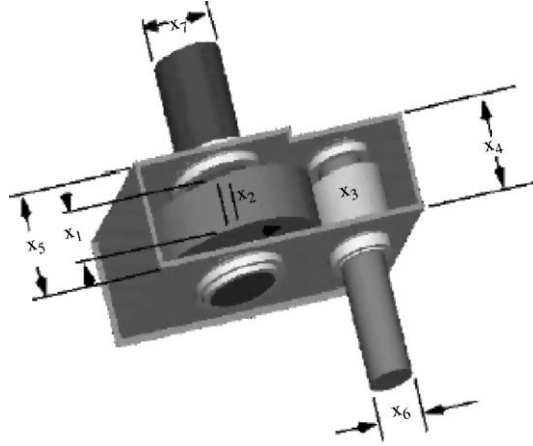
Şekil 3.2

Yay dizaynı optimizasyon probleminin parçacık sürü optimizasyonu yoluyla çözümü ile referans alınan kaynaktaki çözümlerinin karşılaştırılması tablo 3.1 de gösterilmiştir.

	Bu çalışmadaki değerler	Referans alınan kaynaktaki değerler
x_1	0.050002	0.051583
x_2	0.374149	0.354190
x_3	8.567429	11.438675
$g_1(\vec{x})$	-0.000041	-2.000E-16
$g_2(\vec{x})$	-0.000812	-1.000E-16
$g_3(\vec{x})$	-4.855516	-4.048765
$g_4(\vec{x})$	-0.717233	-0.729483
$f(\vec{x})$	0.009885	0.012665

Tablo 3.1

3.2. HIZ DÜŞÜRÜCÜ OPTİMİZASYON PROBLEMİ

Şekil 3.3

Şekil 3.3 de hız düşürücü optimizasyon problemi gösterilmiştir. Bu problemin çözümünde parçacık sürü optimizasyonu yöntemi kullanılmış olup, optimal çözüme ulaşılmıştır. Yöntem 40 parçacık üzerinde uygulanmış ve C_1 ve C_2 sabitleri 2,8001 alınmıştır.

Bu optimizasyon probleminde minimize edilecek amaç fonksiyonu aşağıdaki gibidir:

$$f(\vec{x}) = 0.7854x_1x_2^2(3.3333x_3^2 + 14.9334x_3 - 43.0934) - 1.508x_1(x_6^2 + x_7^2) + 7.4777(x_6^3 + x_7^3) + 0.7854(x_4x_6^2 + x_5x_7^2)$$

Kısıt fonksiyonları aşağıdaki gibidir:

$$g_1(\vec{x}) = \frac{27}{x_1x_2^2x_3} - 1 \leq 0$$

$$g_2(\vec{x}) = \frac{397.5}{x_1x_2^2x_3^2} - 1 \leq 0$$

$$g_3(\vec{x}) = \frac{1.93x_4^3}{x_2x_3x_6^3} - 1 \leq 0$$

$$g_4(\vec{x}) = \frac{1.93x_5^3}{x_2x_3x_7^3} - 1 \leq 0$$

$$g_5(\vec{x}) = \frac{1}{110x_6^3} \sqrt{\left(\frac{745x_4}{x_2x_3}\right)^2 + 16.9 \times 10^6} - 1 \leq 0$$

$$g_6(\vec{x}) = \frac{1}{85x_7^3} \sqrt{\left(\frac{745x_5}{x_2x_3}\right)^2 + 157.75 \times 10^6} - 1 \leq 0$$

$$g_7(\vec{x}) = \frac{x_2 x_3}{40} - 1 \leq 0$$

$$g_8(\vec{x}) = \frac{5x_2}{x_1} - 1 \leq 0$$

$$g_9(\vec{x}) = \frac{x_1}{12x_2} - 1 \leq 0$$

$$g_{10}(\vec{x}) = \frac{1.5x_6 + 1.9}{x_4} - 1 \leq 0$$

$$g_{11}(\vec{x}) = \frac{1.1x_7 + 1.9}{x_5} - 1 \leq 0$$

$$2.6 \leq x_1 \leq 3.6, \quad 0.7 \leq x_2 \leq 0.8, \quad 17 \leq x_3 \leq 28, \quad 7.3 \leq x_4 \leq 8.3, \quad 7.8 \leq x_5 \leq 8.3,$$

$$2.9 \leq x_6 \leq 3.9, \quad 5.0 \leq x_7 \leq 5.5$$

Algoritmanın durdurulması için belirlenen kriter; daha iyi sonuca ulaşmaktır. İyi sonuç elde edildikçe sonuçlar ekrana yazılmaktadır. Problemin bilinmeyenlerinin değerleri ile kısıt fonksiyonlarının değerleri dosyaya yazılmaktadır.

Hız düşürücü optimizasyon probleminin parçacık sürü optimizasyonu metoduyla çözümünden elde edilen sonuçlar ile referans alınan kaynaktaki çözümler tablo 3.2 de karşılaştırılmıştır. Program çalıştırıldıktan sonra elde edilen ekran çıktısı şekil 3.4 te gösterilmiştir.

II = 3,	JJ = 1	amac = 3485.78936
II = 8,	JJ = 2	amac = 3427.30787
II = 20,	JJ = 3	amac = 3413.92083
II = 34,	JJ = 4	amac = 3338.27792
II = 37,	JJ = 5	amac = 3277.51757
II = 125,	JJ = 6	amac = 3232.62772
II = 133,	JJ = 7	amac = 3207.51614
II = 277,	JJ = 8	amac = 3193.61511
II = 279,	JJ = 9	amac = 3180.36446
II = 363,	JJ = 10	amac = 3161.72695
II = 417,	JJ = 11	amac = 3134.51470
II = 483,	JJ = 12	amac = 3123.93391
II = 941,	JJ = 13	amac = 3122.12174
II = 6538,	JJ = 14	amac = 3113.07256
II = 10291,	JJ = 15	amac = 3108.93557
II = 15382,	JJ = 16	amac = 3082.66645
II = 31300,	JJ = 17	amac = 3017.90251

Şekil 3.4

	Bu çalışmadaki değerler	Referans alınan kaynaktaki değerler
x_1	3.503099	3.500000
x_2	0.700574	0.700000
x_3	17.016507	17
x_4	8.024138	7.30000
x_5	7.822384	7.800000
x_6	3.360747	3.350214
x_7	5.294963	5.286683
$g_1(\vec{x})$	-0.077145	-0.073915
$g_2(\vec{x})$	-0.201571	-0.197998
$g_3(\vec{x})$	-0.344330	-0.499172
$g_4(\vec{x})$	-0.901418	-0.901471
$g_5(\vec{x})$	-0.008140	0.000000
$g_6(\vec{x})$	-0.004682	-5.000E-16
$g_7(\vec{x})$	-0.004682	-0.702500
$g_8(\vec{x})$	-0.701967	-1.000E-16
$g_9(\vec{x})$	-0.583306	-0.583333
$g_{10}(\vec{x})$	-0.134970	-0.051325
$g_{11}(\vec{x})$	-0.012518	-0.010852
$f(\vec{x})$	3017.902510	2,996.348165

Tablo 3.2

3.3. DENKLEM SİSTEMLERİNİN KÖKLERİNİN BULUNMASI

$$\begin{aligned}
 f_1(\vec{x}) &= 3 - x_1 x_3^2 \\
 f_2(\vec{x}) &= x_3 \sin(\pi/x_2) - x_3 - x_4 \\
 f_3(\vec{x}) &= -x_2 x_3 e^{(1-x_1 x_3)} + 0.2707 \\
 f_4(\vec{x}) &= 2x_1^2 x_3 - x_2^4 x_3 - x_2
 \end{aligned}$$

Parçacık sürü optimizasyon yöntemi lineer denklem sistemlerinin çözümünde de kullanılmaktadır. Yöntem yukarıdaki denklem sistemine uygulanmış olup, denklemlerin kökleri doğru bir şekilde bulunmuştur.

Uygulama 40 parçacık üzerinde yapılmış olup C_1 ve C_2 sabitleri 2.05 olarak alınmıştır. Parçacık sürü optimizasyonu ile denklem sistemlerinin kökleri

bulunurken mutlak değeri en küçük olan denklem seçilir ve işlemler bu denklem üzerinde yapılır.

Her iterasyonda denklemlerin değerleri tekrardan hesaplanır, mutlak değeri minimum olan fonksiyon değışiklik gösterebilir. Sıfıra en yakın olan yani mutlak değeri en küçük olan denklemde şartlar sağlandığında diğer denklemlerde de koşullar otomatikman sağlanacaktır.

Denklem sistemlerinin çözümünde belirli bir amaç fonksiyonu yoktur. Amaç fonksiyonu her iterasyonda değışebilir.

3.4. HIMMELBLAU NON-LİNEER OPTİMİZASYON PROBLEMİ

Parçacık sürü optimizasyon yöntemi non-lineer optimizasyon problemlerinin çözümünde de kullanılmaktadır. Yöntem bir mühendislik optimizasyon problemi olan Himmelblau optimizasyon probleminin çözümünde kullanılmıştır.

Uygulama 36 parçacık üzerinde yapılmış olup C_1 ve C_2 sabitleri 2.885 olarak alınmıştır.

3.5. BAŞLANGIÇ DEĞER PROBLEMLERİ

Bu çalışmada sürü optimizasyonu yöntemi ikinci mertebe lineer ve lineer olmayan başlangıç değer problemlerine uygulanmıştır. Yapılan bu uygulama ile ilgili literatürde herhangi bir çalışma bulunamamıştır. En genel ikinci mertebe başlangıç değer problemi;

$$L(y) = f(x), \quad y(x_0) = \alpha, \quad y'(x_0) = \beta, \quad a < x$$

olarak ifade edilebilir. Burada L ikinci mertebe lineer yada lineer olmayan operatördür.

Sürü optimizasyonunu uygulamak için $x_i = x_0 + ih$, ($i = 1, 2, \dots$) noktaları göz önüne alınarak, herhangi bir x_i için x_{i-1} de başlangıç koşullarını ve diferansiyel denklemi sağlayan çözümler

$y_i(x_m) = \sum_{k=0}^m a_k x^m$ şeklinde alınmıştır. Her x_i noktası için a_k katsayılarının her bir seçimi bir parçacık olarak göz önüne alınarak, x_i noktasında başlangıç koşullarını ve diferansiyel denklemi sağlayan en uygun a_k katsayıları belirlenmiştir.

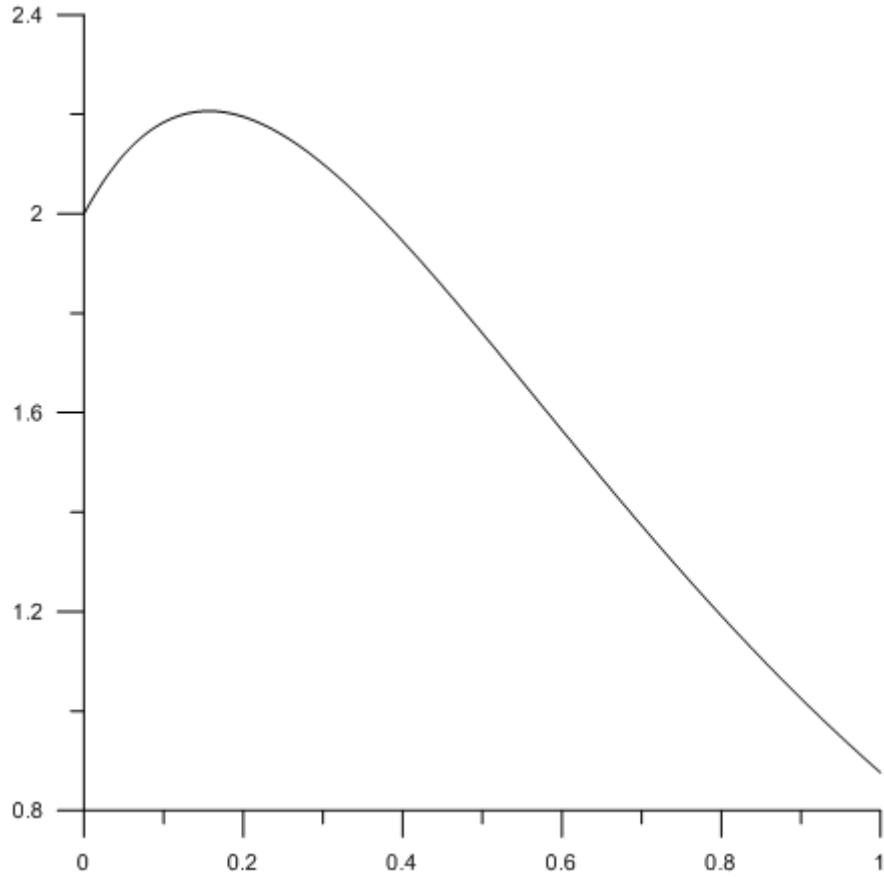
İzlenen yol şekil yardımıyla açıklanabilir. Önce $y_1(x_0) = \alpha$, $y'_1(x_0) = \beta$, $L(y_1) = f(x)$ başlangıç değer problemi $|y_1(x_0 - \alpha)|$, $|y'_1(x_0) - \beta|$ ve $|L(y_1(x_1)) - f(x_1)|$ fonksiyonları minimum (sıfır) olacak şekilde çözölüp, belirleniyor. $y_1(x_1)$ ve $y'_1(x_1)$ ardından $y_2(x_1) = y_1(x_1)$, $y'_2(x_1) = y'_1(x_1)$ ve

$L(y_2) = f(x)$ başlangıç değer problemi çözülüyor. Herhangi i. adım için $y_i(x_{i-1}) = y_{i-n}(x_{i-1})$, $y'_i(x_{i-1}) = y'_{i-1}(x_{i-1})$, $L(y_i) = f(x)$ başlangıç değer problemi $|y_i(x_{i-1}) - y_{i-1}(x_{i-1})|$, $|y'_i(x_{i-1}) - y'_{i-1}(x_{i-1})|$ ve $|L(y_i(x_i)) - f(x_i)|$ ifadeleri minimum olacak şekilde çözülüyor. Aşağıda lineer ve lineer olmayan problemlere örnekler verilmiş ve tam çözüm (analitik çözüm) ile karşılaştırmaları yapılmıştır.

3.5.1. ÖRNEK 1

$$y'' + 5y' + 6y = 0, \quad y(0) = 2, \quad y'(0) = 3$$

Lineer başlangıç değer probleminin parçacık sürü optimizasyon çözümü ile analitik çözümü grafik 3.1 de gösterilmiştir. Analitik çözüm: $9e^{-2x} - 7e^{-3x}$.

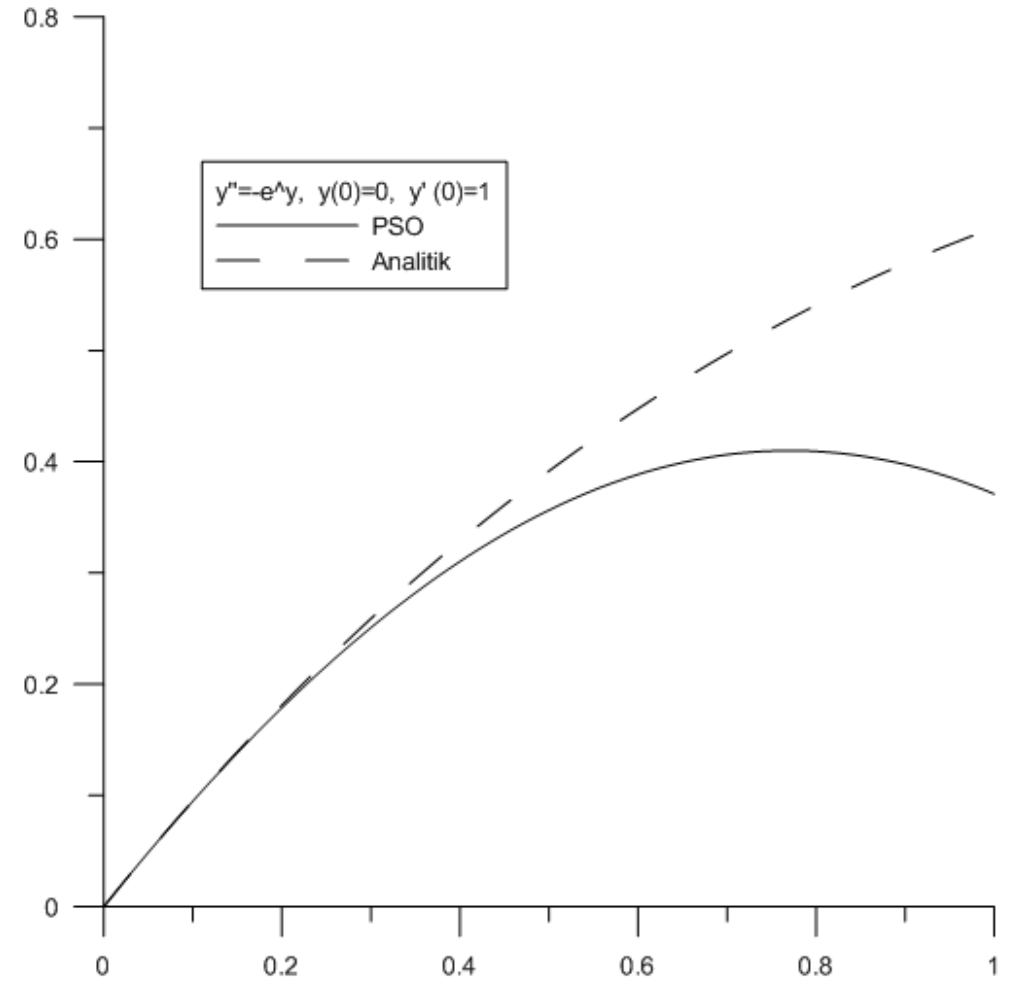

Grafik 3.1

3.5.2. ÖRNEK 2

$$y'' = -e^y, \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 1$$

Probleminin analitik çözümü $y(x) = \ln(1 + \sin(x))$ dir. Parçacık sürü optimizasyonu ve analitik çözümler grafik 3.2 de gösterilmiştir.

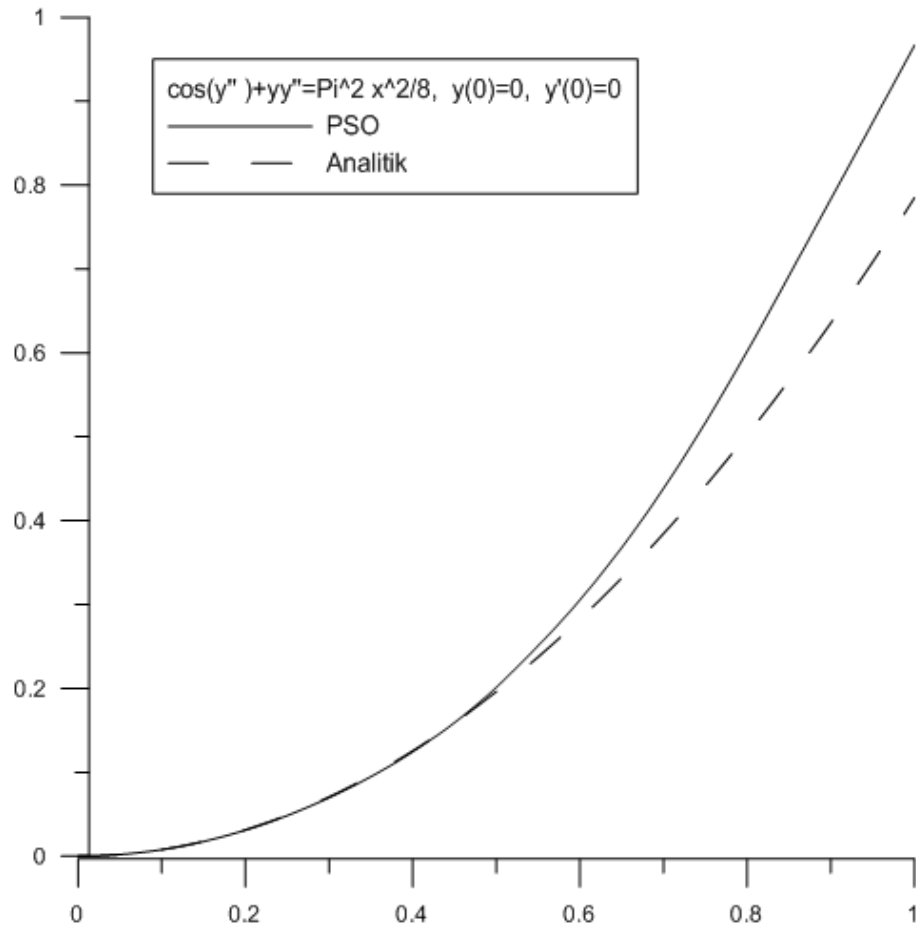

Grafik 3.2

3.5.3. ÖRNEK 3

$$\cos(y'') + yy'' = \pi^2 x^2/8, \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 0$$

Analitik çözüm: $y = \frac{\pi x^2}{4}$. Analitik çözüm ve sürü optimizasyonu çözümü grafik 3.3 te gösterilmiştir.

Grafik 3.3

3.5.4. ÖRNEK 4

İkinci mertebe lineer olmayan tekil problem göz önüne alınmıştır.

$$y'' + \frac{8y'}{x} + 18y = -4y \ln(y), \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = 0$$

Analitik çözüm $y(x) = e^{-x^2}$ dir. Burada sonuçlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

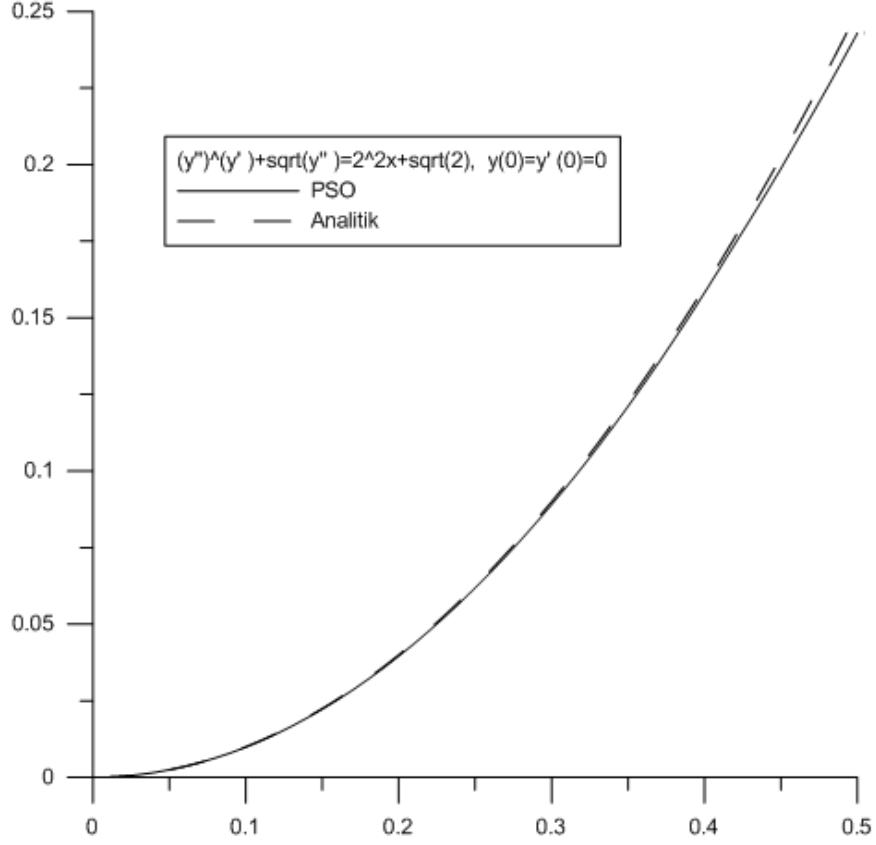
x	PSO	ANALİTİK
0.1	0.9900598	0.9900498
0.5	0.779266	0.7788007
0.8	0.5272338	0.5272924
1	0.367542	0.367879
2	0.0163824	0.0183156

Tablo 3.3

3.5.5. ÖRNEK 5

$$(y'')^{y'} + \sqrt{y''} = 2^{2x} + \sqrt{2}, \quad y(0) = y'(0) = 0$$

Analitik çözüm $y = x^2$. Sonuçlar grafik 3.4 te gösterilmiştir.

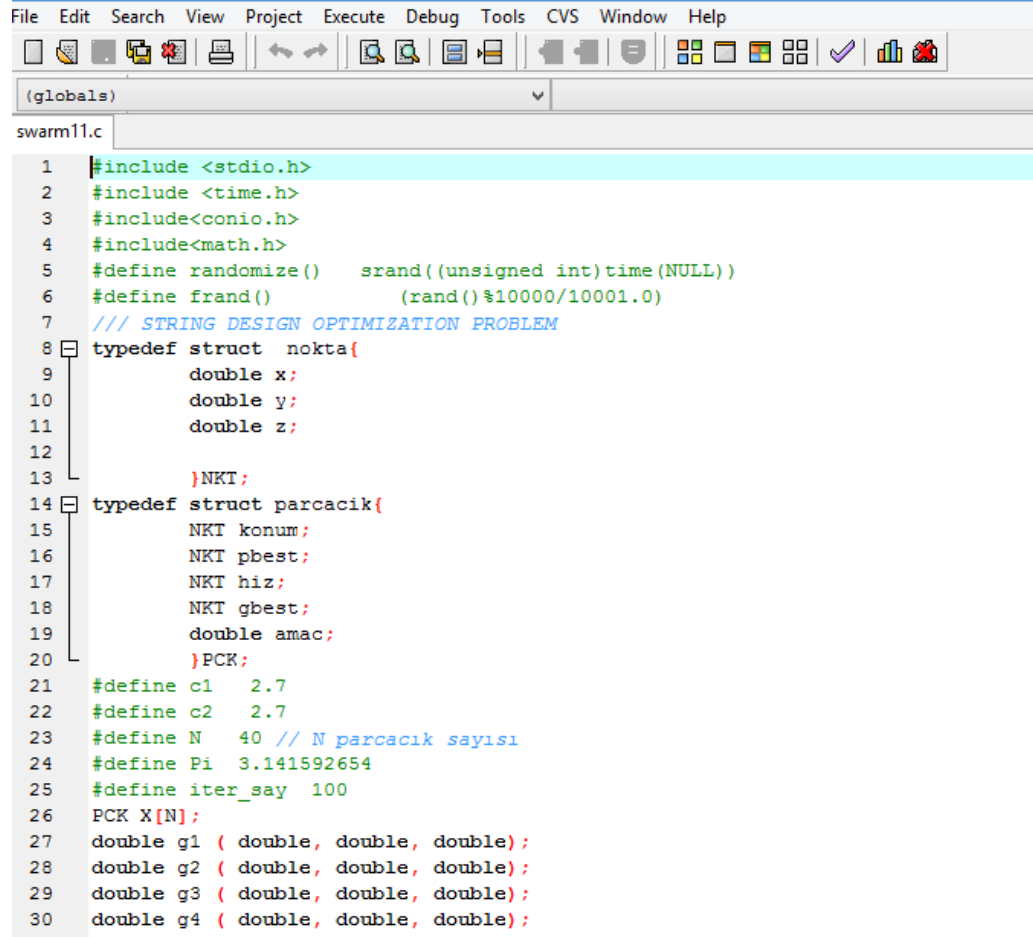

Grafik 3.4

Örneklerden görüleceği gibi lineer problemlerin çözümünde parçacık sürü optimizasyonu yöntemi çok daha iyi sonuç vermektedir. Lineer olmayan durumda x' in artan değerleri ile analitik çözümde olan fark büyümektedir. Bu çalışmada $y'_i(x)$ polinomlarının derecesi $M=6$ alınmıştır. Daha büyük M değerleri için, sözü edilen fark azaltılabilir.

4. EKLER

4.1. YAY GERİLİM DİZAYNI OPTİMİZASYON PROBLEMİ


```
File Edit Search View Project Execute Debug Tools CVS Window Help
(globals)
swarm11.c
1 #include <stdio.h>
2 #include <time.h>
3 #include <conio.h>
4 #include <math.h>
5 #define randomize() srand((unsigned int)time(NULL))
6 #define frand() (rand()%10000/10001.0)
7 /// STRING DESIGN OPTIMIZATION PROBLEM
8 typedef struct nokta{
9     double x;
10    double y;
11    double z;
12
13    }NKT;
14 typedef struct parcacik{
15    NKT konum;
16    NKT pbest;
17    NKT hiz;
18    NKT gbest;
19    double amac;
20    }PCK;
21 #define c1 2.7
22 #define c2 2.7
23 #define N 40 // N parcacik sayisi
24 #define Pi 3.141592654
25 #define iter_say 100
26 PCK X[N];
27 double g1 ( double, double, double);
28 double g2 ( double, double, double);
29 double g3 ( double, double, double);
30 double g4 ( double, double, double);
```

```

31 main()
32 {
33     double R1, R2, min, K, F, vmax = .105, amacc, gg1,gg2,gg3,gg4;
34     PCK gb;
35     F = c1 + c2;
36     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt( F * F - 4 * F ) ) );
37     int i, m, j, k, ii = 0;
38
39     PCK gbesti( int ); // ring topolojisini kullanarak r = 3 için i. parcacigin
40                        // gbest değerini buluyor
41     randomize();
42     double f( double, double, double);
43     double ff( double x1, double x2, double x3);
44     do
45     {
46
47         for ( i = 0; i< N; i++)
48
49         {
50             X[i].konum.x = X[i].pbest.x = (2-0.05)*frand()+0.05;
51             X[i].konum.y = X[i].pbest.y = (1.3-0.25)*frand()+0.25;
52             X[i].konum.z = X[i].pbest.z = (15-2)*frand()+2;
53             X[i].amac = f( X[i].konum.x, X[i].konum.y, X[i].konum.z);
54             X[i].hiz.x = 0;
55             X[i].hiz.y = 0;
56             X[i].hiz.z = 0;
57
58         }
59
60         R1 = frand();

```

```

31 main()
32 {
33     double R1, R2, min, K, F, vmax = .105, amacc, gg1,gg2,gg3,gg4;
34     PCK gb;
35     F = c1 + c2;
36     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt( F * F - 4 * F ) ) );
37     int i, m, j, k, ii = 0;
38
39     PCK gbesti( int ); // ring topolojisini kullanarak r = 3 için i. parcacigin
40                        // gbest değerini buluyor
41     randomize();
42     double f( double, double, double);
43     double ff( double x1, double x2, double x3);
44     do
45     {
46
47         for ( i = 0; i< N; i++)
48
49         {
50             X[i].konum.x = X[i].pbest.x = (2-0.05)*frand()+0.05;
51             X[i].konum.y = X[i].pbest.y = (1.3-0.25)*frand()+0.25;
52             X[i].konum.z = X[i].pbest.z = (15-2)*frand()+2;
53             X[i].amac = f( X[i].konum.x, X[i].konum.y, X[i].konum.z);
54             X[i].hiz.x = 0;
55             X[i].hiz.y = 0;
56             X[i].hiz.z = 0;
57
58         }
59
60         R1 = frand();

```

```

61 R2 = frand();
62 printf("\n R1=%f, R2=%f, c1 =%f, c2 = %f", R1, R2, c1, c2);
63
64
65 for(i = 0; i < N; i++)
66 {
67     gb = gbesti(i);
68     X[i].gbest.x = gb.pbest.x;
69     X[i].gbest.y = gb.pbest.y;
70     X[i].gbest.z = gb.pbest.z;
71 }
72
73 for( j = 1; j<= iter_say; j++)
74 {
75     R1 = frand();
76     R2 = frand();
77
78     for( i = 0; i < N; i++)
79     {
80         X[i].hiz.x = K*(X[i].hiz.x + c1*R1* ( X[i].pbest.x - X[i].konum.x)
81             + c2*R2*(X[i].gbest.x - X[i].konum.x ));
82         if( X[i].hiz.x > vmax ) X[i].hiz.x = vmax;
83         if( X[i].hiz.x < -vmax ) X[i].hiz.x = -vmax;
84
85         X[i].hiz.y = K*(X[i].hiz.y + c1*R1* ( X[i].pbest.y - X[i].konum.y)
86             + c2*R2*(X[i].gbest.y - X[i].konum.y ));
87
88         if( X[i].hiz.y > vmax ) X[i].hiz.y = vmax;
89         if( X[i].hiz.y < -vmax ) X[i].hiz.y = -vmax;
90
91         X[i].hiz.z = K*(X[i].hiz.z + c1*R1* ( X[i].pbest.z - X[i].konum.z)
92             + c2*R2*(X[i].gbest.z - X[i].konum.z ));
93
94         if( X[i].hiz.z > vmax ) X[i].hiz.z = vmax;
95         if( X[i].hiz.z < -vmax ) X[i].hiz.z = -vmax;
96
97         X[i].konum.x = X[i].konum.x + X[i].hiz.x;
98         X[i].konum.y = X[i].konum.y + X[i].hiz.y;
99         X[i].konum.z = X[i].konum.z + X[i].hiz.z;
100
101
102         if( X[i].konum.x < 0.05 )
103         {
104             X[i].konum.x = (2-0.05)*frand()+0.05;
105             X[i].konum.y = (1.3-0.25)*frand()+0.25;
106             X[i].konum.z = (15-2)*frand()+2;
107         }
108
109         if( X[i].konum.x > 2 )
110         {
111             X[i].konum.x = (2-0.05)*frand()+0.05;
112             X[i].konum.y = (1.3-0.25)*frand()+0.25;
113             X[i].konum.z = (15-2)*frand()+2;
114         }
115         if( X[i].konum.y < 0.25 )
116         {
117             X[i].konum.y = (1.3-0.25)*frand()+0.25;
118             X[i].konum.x = (2-0.05)*frand()+0.05;
119             X[i].konum.z = (15-2)*frand()+2;
120         }

```

```

121     if( X[i].konum.y > 1.3 )
122     {
123         X[i].konum.y = (1.3-0.25)*frand()+0.25;
124         X[i].konum.x = (2-0.05)*frand()+0.05;
125         X[i].konum.z = (15-2)*frand()+2;
126     }
127
128
129
130     if( X[i].konum.z < 2 )
131     {
132         X[i].konum.y = (1.3-0.25)*frand()+0.25;
133         X[i].konum.x = (2-0.05)*frand()+0.05;
134         X[i].konum.z = (15-2)*frand()+2;
135     }
136
137     if( X[i].konum.z > 15 )
138     {
139         X[i].konum.y = (1.3-0.25)*frand()+0.25;
140         X[i].konum.x = (2-0.05)*frand()+0.05;
141         X[i].konum.z = (15-2)*frand()+2;
142     }
143
144     if( f( X[i].konum.x, X[i].konum.y,X[i].konum.z ) <
145         f( X[i].pbest.x, X[i].pbest.y,X[i].pbest.z ))
146     {
147         X[i].pbest.x = X[i].konum.x;
148         X[i].pbest.y = X[i].konum.y;
149         X[i].pbest.z = X[i].konum.z;
150
151     }
152
153 }
154
155 for( i = 0; i < N; i++)
156     X[i].amac = f( X[i].pbest.x, X[i].pbest.y, X[i].pbest.z);
157
158 for( i = 0; i < N; i++)
159 {
160     gb = gbesti(i);
161     X[i].gbest.x = gb.pbest.x;
162     X[i].gbest.y = gb.pbest.y;
163     X[i].gbest.z = gb.pbest.z;
164 }
165
166 )
167
168 min = X[0].amac;
169 m =0;
170 for(k = 1; k < N; k++)
171 {
172     if( X[k].amac < min )
173     {
174         min = X[k].amac;
175
176         m = k;
177     }
178 }
179
180 )

```

```

181 amacc = ff( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y,X[m].gbest.z);
182 printf("\n-----\n");
183 printf("\n iterasyon = %d, x1 = %f, x2 = %f, x3 = %f, amacc = %f ", j,
184 X[m].gbest.x, X[m].gbest.y,
185 X[m].gbest.z, amacc);
186
187 int printf (const char * __format, ...)
188 gg1 = g1( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z);
189 printf("\n g1 = %f", gg1 );
190 gg2 = g2( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z);
191 printf("\n g2 = %f", gg2);
192 gg3 = g3( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z);
193 printf("\n g3 = %f", gg3);
194 gg4 = g4( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z);
195 printf("\n g4 = %f", gg4);
196
197 // getch();
198 while( gg1>0 || gg2>0 || gg3>0 || gg4>0|| amacc>0.010);
199 getch();
200 }
201
202
203 //////////////////////////////////////
204 double f( double x1, double x2, double x3)
205 {
206     double f1, h, g11, g22, g33, g44;
207     double sayac = 0, top = 0;
208
209
210     f1 = (x3+2)*x2*x1*x1;

```

```

211
212     g11 = g1 ( x1, x2, x3 );
213     g22 = g2 ( x1, x2, x3 );
214     g33 = g3 ( x1, x2, x3 );
215     g44 = g4 ( x1, x2, x3 );
216     if( g11 > 0)
217     {
218         sayac++;
219         top = top +g11;
220     }
221     if( g22>0)
222     {
223         sayac++;
224         top = top +g22;
225     }
226     if( g33>0)
227     {
228         sayac++;
229         top = top +g33;
230     }
231     if( g44>0)
232     {
233         sayac++;
234         top = top + g44;
235     }
236     h = 100.*sayac+ 100.*top;
237     return( f1 + h );
238
239
240 }

```

```

241
242 ///////////////////////////////////////////////////
243
244 PCK gbesti ( int i)
245 {
246     PCK temp[11];
247     int k, j, jj, kk = 0, m;
248     double min;
249     k = i;
250
251     for( jj =1; jj<=5; jj++)
252     {
253         j = ( N + ( ++ i))% (N);
254         temp[kk++] = X[j];
255         j = ( N + ( -- k))% (N);
256         temp[kk++] = X[j];
257     }
258     temp[kk]=X[i];
259     min = temp[0].amac;
260     m = 0;
261     for( jj = 1; jj< kk; jj++ )
262     {
263         if( min > temp[jj].amac )
264             {min = temp[jj].amac; m = jj; }
265     }
266     return(temp[m]);
267 }
268
269 ///////////////////////////////////////////////////
270 double g1 ( double x1, double x2, double x3 )
271 {
272     return( 1-x2*x2*x2*x3/(71785*x1*x1*x1*x1));
273 }
274
275 ///////////////////////////////////////////////////
276 double g2 ( double x1, double x2, double x3 )
277 {
278     return( (4*x2*x2-x1*x2)/(12566*x2*x1*x1*x1-x1*x1*x1*x1)+1./(5108*x1*x1)-1);
279 }
280
281 ///////////////////////////////////////////////////
282 double g3 ( double x1, double x2, double x3 )
283 {
284     return(1-140.45*x1/(x2*x2*x3) );
285 }
286
287 ///////////////////////////////////////////////////
288 double g4 ( double x1, double x2, double x3 )
289 {
290     return((x2+x1)/1.5-1 );
291 }
292
293 ///////////////////////////////////////////////////
294 double ff( double x1, double x2, double x3)
295 {
296     double f1;
297
298     f1 = (x3+2)*x2*x1*x1;
299     return( f1);
300 }

```

 Compiler
  Resources
  Compile Log
  Debug
  Find Results

line: 184 Col: 3 Sel: 0 Lines: 296 Length: 7640 Insert Modified

```

iterasyon = 101, x1 = 0.065861, x2 = 0.790480, x3 = 4.525200, amac = 0.022374
g1 = -0.654855
g2 = -0.092430
g3 = -2.271385
g4 = -0.429106
R1=0.910009, R2=0.288671, c1 =2.700000, c2 = 2.700000
-----
iterasyon = 101, x1 = 0.228594, x2 = 1.154767, x3 = 13.305780, amac = 0.923591
g1 = 0.895473
g2 = -0.967003
g3 = -0.809496
g4 = -0.077759
R1=0.057394, R2=0.328167, c1 =2.700000, c2 = 2.700000
-----
iterasyon = 101, x1 = 0.050002, x2 = 0.374149, x3 = 8.567429, amac = 0.009885
g1 = -0.000041
g2 = -0.000812
g3 = -4.855516
g4 = -0.717233

```

4.2. HIZ DÜŞÜRÜCÜ OPTİMİZASYON PROBLEMİ

```
File Edit Search View Project Execute Debug Tools CVS Window Help
[globals]
[*]swarm14.c

1  #include <stdio.h>
2  #include <time.h>
3  #include <conio.h>
4  #include <math.h>
5  #define randomize()    srand((unsigned int)time(NULL))
6  #define frand()        (rand()%10000/10001.0)
7
8  // speed reducer design optimization problem
9  typedef struct nokta{
10     double x;
11     double y;
12     double z;
13     double u;
14     double v;
15     double a;
16     double b;
17 }NKT;
18 typedef struct parcacik{
19     NKT konum;
20     NKT pbest;
21     NKT hiz;
22     NKT gbest;
23     double amac;
24 }PCK;
25 #define c1  2.8001
26 #define c2  2.8001
27 #define N  40// N parcacik sayısı
28 #define Pi  3.141592654
29 #define iter_say  100
30
31 PCK X[N];
32 double g1 ( double, double, double, double, double, double, double );
33 double g2 ( double, double, double, double, double, double, double );
34 double g3 ( double, double, double, double, double, double, double );
35 double g4 ( double, double, double, double, double, double, double );
36 double g5 ( double, double, double, double, double, double, double );
37 double g6 ( double, double, double, double, double, double, double );
38 double g7 ( double, double, double, double, double, double, double );
39 double g8 ( double, double, double, double, double, double, double );
40 double g9 ( double, double, double, double, double, double, double );
41 double g10 ( double, double, double, double, double, double, double );
42 double g11 ( double, double, double, double, double, double, double );
43
44 main()
45 {
46     FILE *g;
47     double R1, R2, min, K, F, vmax , amacc, gg1,gg2,gg3,gg4, amacc1 = 300000;
48     double gg5, gg6, gg7, gg8, gg9, gg10, gg11;
49     PCK gb;
50     double a1, b1, a2, b2, a3, b3, a4, b4, a5, b5, a6, b6, a7, b7, vmmaxx, vmaxy,
51     g = fopen ("dosya1.dat", "w");
52     int ii =1;
53
54     F = c1 + c2;
55     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt( F * F - 4 * F ) ) );
56     int i, m, j, k, jj = 0;
57     a1 = 2.6;
58     b1 = 3.6;
59
60     a2 = 0.7;
```



```

61     b2 = 0.8;
62
63     a3 = 17.;
64     b3 = 28.;
65
66     a4 = 7.3;
67     b4 = 8.3;
68
69     a5 = 7.8;
70     b5 = 8.3;
71
72     a6 = 2.9;
73     b6 = 3.9;
74
75     a7 = 5.;
76     b7 = 5.5;
77
78     double find_min(int);
79     double find_max( int );
80     PCK gbesti( int ); // ring topolojisi kullanarak r = 3 için i. parcacigin
81
82                                     // gbest değerini buluyor
83     randomize();
84     double f( int, double, double, double, double, double, double, double, double);
85     double ff( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
86               double x6, double x7);
87     /*vmaxx = ( b1- a1)/10;
88     vmaxy = ( b2 - a2 )/10;
89     vmaxz = ( b3 - a3 )/10;
90     vmaxu = ( b4 - a4 )/10;*/

```

```

91     vmax = ( b1 - a1 );
92     if( vmax > (b2 - a2) ) vmax = b2 - a2;
93     if( vmax > (b3 - a3) ) vmax = b3 - a3;
94     if( vmax > (b4 - a4) ) vmax = b4 - a4;
95     if( vmax > (b5 - a5) ) vmax = b5 - a5;
96     if( vmax > (b6 - a6) ) vmax = b6 - a6;
97     if( vmax > (b7 - a7) ) vmax = b7 - a7;
98     vmax = vmax/2;
99     do
100     {
101
102         for ( i = 0; i< N; i++)
103
104         {
105             X[i].konum.x = X[i].pbest.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
106             X[i].konum.y = X[i].pbest.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
107             X[i].konum.z = X[i].pbest.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
108             X[i].konum.u = X[i].pbest.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
109             X[i].konum.v = X[i].pbest.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
110             X[i].konum.a = X[i].pbest.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
111             X[i].konum.b = X[i].pbest.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
112
113             X[i].amac = f(2, X[i].konum.x, X[i].konum.y, X[i].konum.z,
114                           X[i].konum.u,X[i].konum.v, X[i].konum.a, X[i].konum.b);
115             X[i].hiz.x = 0;
116             X[i].hiz.y = 0;
117             X[i].hiz.z = 0;
118             X[i].hiz.u = 0;
119             X[i].hiz.v = 0;
120             X[i].hiz.a = 0;

```

```

121     X[i].hiz.b = 0;
122 }
123
124
125 R1 = frand();
126 R2 = frand();
127
128
129
130 for(i = 0; i < N; i++)
131 {
132     gb = gbesti(i);
133     X[i].gbest.x = gb.pbest.x;
134     X[i].gbest.y = gb.pbest.y;
135     X[i].gbest.z = gb.pbest.z;
136     X[i].gbest.u = gb.pbest.u;
137     X[i].gbest.v = gb.pbest.v;
138     X[i].gbest.a = gb.pbest.a;
139     X[i].gbest.b = gb.pbest.b;
140 }
141 for( j = 1; j<= iter_say; j++)
142 {
143
144
145
146     R1 = frand();
147     R2 = frand();
148
149     for( i = 0; i < N; i++)
150     {
151         X[i].hiz.x = K*(X[i].hiz.x + c1*R1* ( X[i].pbest.x - X[i].konum.x)
152             + c2*R2*(X[i].gbest.x - X[i].konum.x ));
153         if( X[i].hiz.x > vmax ) X[i].hiz.x = vmax;
154         if( X[i].hiz.x < -vmax ) X[i].hiz.x = -vmax;
155
156         X[i].hiz.y = K*(X[i].hiz.y + c1*R1* ( X[i].pbest.y - X[i].konum.y)
157             + c2*R2*(X[i].gbest.y - X[i].konum.y ));
158
159         if( X[i].hiz.y > vmax ) X[i].hiz.y = vmax;
160         if( X[i].hiz.y < -vmax ) X[i].hiz.y = -vmax;
161
162         X[i].hiz.z = K*(X[i].hiz.z + c1*R1* ( X[i].pbest.z - X[i].konum.z)
163             + c2*R2*(X[i].gbest.z - X[i].konum.z ));
164
165         if( X[i].hiz.z > vmax ) X[i].hiz.z =vmax;
166         if( X[i].hiz.z < -vmax ) X[i].hiz.z =-vmax;
167
168         X[i].hiz.u = K*(X[i].hiz.u + c1*R1* ( X[i].pbest.u - X[i].konum.u)
169             + c2*R2*(X[i].gbest.u - X[i].konum.u ));
170
171         if( X[i].hiz.u > vmax ) X[i].hiz.u = vmax;
172         if( X[i].hiz.u < -vmax ) X[i].hiz.u = -vmax;
173
174         X[i].hiz.v = K*(X[i].hiz.v + c1*R1* ( X[i].pbest.v - X[i].konum.v)
175             + c2*R2*(X[i].gbest.v - X[i].konum.v ));
176
177         if( X[i].hiz.v > vmax ) X[i].hiz.v = vmax;
178         if( X[i].hiz.v < -vmax ) X[i].hiz.v = -vmax;
179

```

```

180 X[i].hiz.a = K*(X[i].hiz.a + c1*R1* ( X[i].pbest.a - X[i].konum.a)
181           + c2*R2*(X[i].gbest.a - X[i].konum.a ));
182
183 if( X[i].hiz.a > vmax ) X[i].hiz.a =vmax;
184 if( X[i].hiz.a < -vmax ) X[i].hiz.a =-vmax;
185
186 X[i].hiz.b = K*(X[i].hiz.b + c1*R1* ( X[i].pbest.b - X[i].konum.b)
187           + c2*R2*(X[i].gbest.b - X[i].konum.b ));
188
189 if( X[i].hiz.b > vmax ) X[i].hiz.b = vmax;
190 if( X[i].hiz.b < -vmax ) X[i].hiz.b = -vmax;
191
192
193 X[i].konum.x = X[i].konum.x + X[i].hiz.x;
194 X[i].konum.y = X[i].konum.y + X[i].hiz.y;
195 X[i].konum.z = X[i].konum.z + X[i].hiz.z;
196 X[i].konum.u = X[i].konum.u + X[i].hiz.u;
197 X[i].konum.v = X[i].konum.v + X[i].hiz.v;
198 X[i].konum.a = X[i].konum.a + X[i].hiz.a;
199 X[i].konum.b = X[i].konum.b + X[i].hiz.b;
200
201 if( X[i].konum.x < a1 )
202 {
203
204     X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
205     X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
206     X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
207     X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
208     X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
209     X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
210
211     X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
212
213     X[i].hiz.x = 0;
214     X[i].hiz.y = 0;
215     X[i].hiz.z = 0;
216     X[i].hiz.u = 0;
217     X[i].hiz.v = 0;
218     X[i].hiz.a = 0;
219     X[i].hiz.b = 0;
220 }
221
222 if( X[i].konum.x > b1 )
223 {
224     X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
225     X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
226     X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
227     X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
228     X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
229     X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
230     X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
231
232     X[i].hiz.x = 0;
233     X[i].hiz.y = 0;
234     X[i].hiz.z = 0;
235     X[i].hiz.u = 0;
236     X[i].hiz.v = 0;
237     X[i].hiz.a = 0;
238     X[i].hiz.b = 0;
239

```

```

240     }
241     if( X[i].konum.y < a2 )
242     {
243
244         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
245         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
246         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
247         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
248         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
249         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
250         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
251
252         X[i].hiz.x = 0;
253         X[i].hiz.y = 0;
254         X[i].hiz.z = 0;
255         X[i].hiz.u = 0;
256         X[i].hiz.v = 0;
257         X[i].hiz.a = 0;
258         X[i].hiz.b = 0;
259     }
260
261     if( X[i].konum.y > b2 )
262     {
263
264         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
265         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
266         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
267         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
268         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
269         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
270
271         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
272
273         X[i].hiz.x = 0;
274         X[i].hiz.y = 0;
275         X[i].hiz.z = 0;
276         X[i].hiz.u = 0;
277         X[i].hiz.v = 0;
278         X[i].hiz.a = 0;
279         X[i].hiz.b = 0;
280     }
281
282
283     if( X[i].konum.z < a3 )
284     {
285
286         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
287         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
288         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
289         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
290         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
291         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
292         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
293
294         X[i].hiz.x = 0;
295         X[i].hiz.y = 0;
296         X[i].hiz.z = 0;
297         X[i].hiz.u = 0;
298         X[i].hiz.v = 0;
299         X[i].hiz.a = 0;

```

```

300         X[i].hiz.b = 0;
301     }
302     if( X[i].konum.z > b3 )
303     {
304
305         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
306         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
307         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
308         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
309         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
310         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
311         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
312
313         X[i].hiz.x = 0;
314         X[i].hiz.y = 0;
315         X[i].hiz.z = 0;
316         X[i].hiz.u = 0;
317         X[i].hiz.v = 0;
318         X[i].hiz.a = 0;
319         X[i].hiz.b = 0;
320     }
321
322     if( X[i].konum.u < a4 )
323     {
324
325         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
326         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
327         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
328         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
329         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;

```

```

330         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
331         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
332
333         X[i].hiz.x = 0;
334         X[i].hiz.y = 0;
335         X[i].hiz.z = 0;
336         X[i].hiz.u = 0;
337         X[i].hiz.v = 0;
338         X[i].hiz.a = 0;
339         X[i].hiz.b = 0;
340     }
341
342     if( X[i].konum.u > b4 )
343     {
344
345         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
346         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
347         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
348         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
349         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
350         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
351         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
352
353         X[i].hiz.x = 0;
354         X[i].hiz.y = 0;
355         X[i].hiz.z = 0;
356         X[i].hiz.u = 0;
357         X[i].hiz.v = 0;
358         X[i].hiz.a = 0;
359         X[i].hiz.b = 0;

```

```

360     }
361
362     if( X[i].konum.u < a5 )
363     {
364
365         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand() + a1;
366         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand() + a2;
367         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand() + a3;
368         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand() + a4;
369         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand() + a5;
370         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand() + a6;
371         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand() + a7;
372
373         X[i].hiz.x = 0;
374         X[i].hiz.y = 0;
375         X[i].hiz.z = 0;
376         X[i].hiz.u = 0;
377         X[i].hiz.v = 0;
378         X[i].hiz.a = 0;
379         X[i].hiz.b = 0;
380     }
381
382     if( X[i].konum.u > b5 )
383     {
384
385         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand() + a1;
386         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand() + a2;
387         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand() + a3;
388         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand() + a4;
389         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand() + a5;
390
391         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand() + a6;
392         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand() + a7;
393
394         X[i].hiz.x = 0;
395         X[i].hiz.y = 0;
396         X[i].hiz.z = 0;
397         X[i].hiz.u = 0;
398         X[i].hiz.v = 0;
399         X[i].hiz.a = 0;
400         X[i].hiz.b = 0;
401     }
402
403     if( X[i].konum.u < a6 )
404     {
405
406         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand() + a1;
407         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand() + a2;
408         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand() + a3;
409         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand() + a4;
410         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand() + a5;
411         X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand() + a6;
412         X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand() + a7;
413
414         X[i].hiz.x = 0;
415         X[i].hiz.y = 0;
416         X[i].hiz.z = 0;
417         X[i].hiz.u = 0;
418         X[i].hiz.v = 0;
419         X[i].hiz.a = 0;
420         X[i].hiz.b = 0;

```

```

420 }
421
422 if( X[i].konum.u > b6 )
423 {
424
425     X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
426     X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
427     X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
428     X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
429     X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
430     X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
431     X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
432
433     X[i].hiz.x = 0;
434     X[i].hiz.y = 0;
435     X[i].hiz.z = 0;
436     X[i].hiz.u = 0;
437     X[i].hiz.v = 0;
438     X[i].hiz.a = 0;
439     X[i].hiz.b = 0;
440 }
441
442 if( X[i].konum.u < a7 )
443 {
444
445     X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
446     X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
447     X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
448     X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
449     X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;

```

```

450     X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
451     X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
452
453     X[i].hiz.x = 0;
454     X[i].hiz.y = 0;
455     X[i].hiz.z = 0;
456     X[i].hiz.u = 0;
457     X[i].hiz.v = 0;
458     X[i].hiz.a = 0;
459     X[i].hiz.b = 0;
460 }
461
462 if( X[i].konum.u > b7 )
463 {
464
465     X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
466     X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
467     X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
468     X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
469     X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
470     X[i].konum.a = (b6 - a6)*frand()+ a6;
471     X[i].konum.b = (b7 - a7)*frand()+ a7;
472
473     X[i].hiz.x = 0;
474     X[i].hiz.y = 0;
475     X[i].hiz.z = 0;
476     X[i].hiz.u = 0;
477     X[i].hiz.v = 0;
478     X[i].hiz.a = 0;
479     X[i].hiz.b = 0;

```

```

480     }
481
482     if( f(j+1, X[i].konum.x, X[i].konum.y,X[i].konum.z, X[i].konum.u,
483 X[i].konum.v,X[i].konum.a, X[i].konum.b ) <
484 f( j+1,X[i].pbest.x, X[i].pbest.y,X[i].pbest.z, X[i].pbest.u,
485 X[i].konum.v,X[i].konum.a, X[i].konum.b ))
486     {
487         X[i].pbest.x = X[i].konum.x;
488         X[i].pbest.y = X[i].konum.y;
489         X[i].pbest.z = X[i].konum.z;
490         X[i].pbest.u = X[i].konum.u;
491         X[i].pbest.v = X[i].konum.v;
492         X[i].pbest.a = X[i].konum.a;
493         X[i].pbest.b = X[i].konum.b;
494         X[i].hiz.x = 0.;
495         X[i].hiz.y = 0;
496         X[i].hiz.z = 0;
497         X[i].hiz.u = 0;
498         X[i].hiz.v = 0;
499         X[i].hiz.a = 0;
500         X[i].hiz.b = 0;
501     }
502 }
503
504
505 for( i = 0; i < N; i++)
506     X[i].amac = f( j+1, X[i].pbest.x, X[i].pbest.y, X[i].pbest.z, X[i].
507
508 for( i = 0; i < N; i++)
509 {
510     gb = gbesti(i);
511
512     X[i].gbest.x = gb.pbest.x;
513     X[i].gbest.y = gb.pbest.y;
514     X[i].gbest.z = gb.pbest.z;
515     X[i].gbest.u = gb.pbest.u;
516     X[i].gbest.v = gb.pbest.v;
517     X[i].gbest.a = gb.pbest.a;
518     X[i].gbest.b = gb.pbest.b;
519 }
520
521 m = 0;
522 for( k = 1; k < N; k++)
523 {
524     if( X[k].amac < min )
525     {
526         min = X[k].amac;
527
528         m = k;
529     }
530 }
531
532 }
533 amacc = ff( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y,X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
534 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
535
536 gg1 = g1( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
537 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
538
539 gg2 = g2( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,

```



```

540 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
541
542 gg3 = g3( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
543 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
544
545 gg4 = g4( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
546 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
547
548 gg5 = g5( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
549 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
550
551 gg6 = g6( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
552 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
553
554 gg7 = g7( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
555 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
556
557 gg8 = g8( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
558 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
559
560 gg9 = g9( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
561 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
562
563 gg10 = g10( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
564 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
565
566 gg11 = g11( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
567 X[m].gbest.v,X[m].gbest.a, X[m].gbest.b );
568
569 if(gg1<=0 && gg2<=0 && gg3<=0 && gg4 <=0 && gg5 <=0&& gg6<=0 && gg7<=0
---
570 && gg8 <=0 && gg9 <=0 && gg10 <=0 && gg11<=0&& amacc<amacc1)
571 {
572
573 fprintf( g, "\n iterasyon = %d, x1 = %f, x2 = %f, x3 = %f, x4 = %f,
574 x5 = %f, x6 = %f, x7 = %f, amacc = %f ", j, X[m].gbest.x, X[m].gbest.y,
575 X[m].gbest.z, X[m].gbest.u, X[m].gbest.v, X[m].gbest.a, X[m].gbest.b,
576 amacc);
577
578 fprintf(g, "\n g1 = %f, g2 = %f, g3 = %f, g4 = %f, g5 = %f, g6 = %f,
579 g7 = %f, g8 = %f, g9 = %f, g10 = %f, g11 = %f", gg1, gg2, gg3, gg4, gg5, gg6,
580 gg7, gg8, gg9, gg10, gg11 );
581 fprintf(g, "\n\n-----\n");
582
583 jj++;
584
585 amacc1 = amacc; ;
586
587
588
589 printf("\n II = %d, \t JJ = %d \t amacc = %12.5f ", ii, jj, amacc);
590 }
591
592 ii++;
593 }while( jj<=100);
594 printf("\n Bitiiiiiiiiiiii " );
595
596 getch();
597 }

```

```

600 ///////////////////////////////////////////////////
601
602 double f( int kk, double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
603 double x6, double x7)
604 {
605     double f1, h, g111, g22, g33, g44, g55, g66, g77, g88, g99, g1010,
606     g1111 ;
607     double sayac = 0, top = 0, akk;
608
609     f1 = 0.7854*x1*x2*x2*(3.3333*x3*x3 + 14.9334*x3-43.0934)
610         -1.508*x1*(x6*x6+x7*x7)+7.477*(x6*x6*x6+x7*x7*x7)
611         +0.7854*(x4*x6*x6+x5*x7*x7);
612
613
614     g111 = g1 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
615     g22 = g2 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
616     g33 = g3 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
617     g44 = g4 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
618     g55 = g5 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
619     g66 = g6 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
620     g77 = g7 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
621     g88 = g8 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
622     g99 = g9 ( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
623     g1010 = g10( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
624     g1111 = g11( x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7 );
625
626     if( g111 > 0)
627     {
628         sayac++;
629         top = top +g111;
630     }
631
632     if( g22>0)
633     {
634         sayac++;
635         top = top +g22;
636     }
637     if( g33>0)
638     {
639         sayac++;
640         top = top + g33;
641     }
642     if( g44>0)
643     {
644         sayac++;
645         top = top + g44;
646     }
647     if( g55>0)
648     {
649         sayac++;
650         top = top + g55;
651     }
652     if( g66>0)
653     {
654         sayac++;
655         top = top + g66;
656     }
657     if( g77>0)
658     {
659         sayac++;

```

```

660         top = top + g77;
661     }
662     if( g88>0)
663     {
664         sayac++;
665         top = top + g88;
666     }
667     if( g99>0)
668     {
669         sayac++;
670         top = top + g99;
671     }
672     if( g1010>0)
673     {
674         sayac++;
675         top = top + g1010;
676     }
677     if( g1111>0)
678     {
679         sayac++;
680         top = top + g1111;
681     }
682     h = 10000000*(sayac + top);
683     return( f1 + h );
684 }
685
686 //////////////////////////////////////
687
688 PCK gbesti ( int i)
689 {

```

```

690     PCK temp[11];
691     int k, j, jj, kk = 0, m;
692     double min;
693     k = i;
694
695     for( jj =1; jj<=5; jj++)
696     {
697         j = ( N + ( ++ i))% (N);
698         temp[kk++] = X[j];
699         j = ( N + ( -- k))% (N);
700         temp[kk++] = X[j];
701     }
702
703     temp[kk]=X[i];
704     min = temp[0].amac;
705     m = 0;
706     for( jj = 1; jj< kk; jj++ )
707     {
708         if( min > temp[jj].amac )
709             {min = temp[jj].amac; m = jj; }
710     }
711     return(temp[m]);
712 }
713
714 //////////////////////////////////////
715 double g1 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
716             double x6, double x7 )
717 {
718     return( (27/(x1*x2*x2*x3))- 1);

```

```

719 //////////////////////////////////////////////////
720 double g2 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
721 double x6, double x7 )
722 {
723     return ( (397.5/(x1*x2*x2*x3*x3))-1);
724 }
725 //////////////////////////////////////////////////
726 double g3 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
727 double x6, double x7 )
728 {
729     return ( (1.93*x4*x4*x4/(x2*x3*x6*x6*x6*x6)) -1);
730 }
731 //////////////////////////////////////////////////
732 double g4 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
733 double x6, double x7 )
734 {
735     return ( (1.93*x5*x5*x5/(x2*x3*x7*x7*x7*x7)) -1);
736 }
737 //////////////////////////////////////////////////
738 double g5 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
739 double x6, double x7 )
740 {
741     return ( (1/(110*x6*x6*x6))* sqrt ( (745*x4/(x2*x3))*(745*x4/(x2*x3))
742 + 16.9*1000000 ) -1 );
743 }
744 //////////////////////////////////////////////////
745 double g6 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5, double x6,
746 double x7 )
747 {
748     return ( (1/(85*x7*x7*x7))* sqrt ( (745*x5/(x2*x3))*(745*x5/(x2*x3))
749 +157.5* 1000000) -1 );
750 }
751 //////////////////////////////////////////////////
752 double g7 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5, double x6,
753 double x7 )
754 {
755     return ((x2*x3)/40 -1);
756 }
757 //////////////////////////////////////////////////
758 double g8 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5, double x6,
759 double x7 )
760 {
761     return ((5*x2)/x1 -1 );
762 }
763 //////////////////////////////////////////////////
764 double g9 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5, double x6,
765 double x7 )
766 {
767     return (x1/(12*x2) -1 );
768 }
769 //////////////////////////////////////////////////
770 double g10 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
771 double x6, double x7 )
772 {
773     return ((1.5*x6 + 1.9)/x4 -1 );
774 }
775 //////////////////////////////////////////////////
776 double g11 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
777 double x6, double x7 )

```

```

778 {
779     return ((1.1*x7 + 1.9)/x5 -1 );
780 }
781
782 //////////////////////////////////////////////////
783 double ff( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5,
784           double x6, double x7)
785 {
786     double f1;
787
788     f1 = 0.7854*x1*x2*x2*(3.3333*x3*x3 + 14.9334*x3 - 43.0934) -
789         1.508*x1*(x6*x6 + x7*x7)+ 7.4777*(x6*x6*x6 + x7*x7*x7)
790         + 0.7854*(x4*x6*x6 + x5*x7*x7);
791     return( f1);
792 }
793 //////////////////////////////////////////////////

```

Compiler Resources Compile Log Debug Find Results

Line: 790 Col: 6 Sel: 0 Lines: 793 Length: 23927 Insert Modified

II = 3,	JJ = 1	amac = 3485.78936
II = 8,	JJ = 2	amac = 3427.30787
II = 20,	JJ = 3	amac = 3413.92083
II = 34,	JJ = 4	amac = 3338.27792
II = 37,	JJ = 5	amac = 3277.51757
II = 125,	JJ = 6	amac = 3232.62772
II = 133,	JJ = 7	amac = 3207.51614
II = 277,	JJ = 8	amac = 3193.61511
II = 279,	JJ = 9	amac = 3180.36446
II = 363,	JJ = 10	amac = 3161.72695
II = 417,	JJ = 11	amac = 3134.51470
II = 483,	JJ = 12	amac = 3123.93391
II = 941,	JJ = 13	amac = 3122.12174
II = 6538,	JJ = 14	amac = 3113.07256
II = 10291,	JJ = 15	amac = 3108.93557
II = 15382,	JJ = 16	amac = 3082.66645
II = 31300,	JJ = 17	amac = 3017.90251

4.3. LİNEER DENKLEM SİSTEMLERİNİN KÖKLERİNİN BULUNMASI

```
(globals)
swarm5.c
1  #include <stdio.h>
2  #include <time.h>
3  #include <conio.h>
4  #include <math.h>
5  #define randomize()  srand((unsigned int)time(NULL))
6  #define frand()      (rand()%10000/10001.0)
7  // denklem sistemi çözme
8  typedef struct nokta{
9      double x;
10     double y;
11     double z;
12     double u;
13 }NKT;
14 typedef struct parcacik{
15     NKT konum;
16     NKT pbest;
17     NKT hiz;
18     double amac;
19 }PCK;
20 #define c1  2.05
21 #define c2  2.05
22 #define N  40 // N parcacik sayısı
23 #define Pi  3.141592654
24 #define iter_say 581
25 main()
26 {
27     double R1, R2, min, K, F;
28     PCK X[N];
29     F=c1+c2;
30     K=2/(fabs(2-F-sqrt(F*F-4*F)));
31
32     int i, m, j, k, ii=0;
33     NKT gbest;
34     double f( double, double, double, double);
35
36     randomize();
37     bb;;
38     ii++;
39     for ( i = 0; i< N; i++)
40     {
41         X[i].konum.x = X[i].pbest.x = 16*frand()-8;
42         X[i].konum.y = X[i].pbest.y = 16*frand()-8;
43         X[i].konum.z = X[i].pbest.z = 16*frand()-8;
44         X[i].konum.u = X[i].pbest.u = 16*frand()-8;
45         X[i].amac = f( X[i].konum.x, X[i].konum.y, X[i].konum.z,X[i].konum.u);
46         X[i].hiz.x = 0;
47         X[i].hiz.y = 0;
48         X[i].hiz.z = 0;
49         X[i].hiz.u = 0;
50     }
51
52
53
54     R1 = frand();
55     R2 = frand();
56     //printf("\n R1=%f, R2=%f", R1, R2);
57     min = X[0].amac;
58     m = 0;
59     for(i = 1; i < N; i++)
```

```

60 {
61     if( X[i].amac < min )
62     {
63         min = X[i].amac;
64         m = i;
65     }
66 }
67 gbest.x = X[m].konum.x;
68 gbest.y = X[m].konum.y;
69 gbest.z = X[m].konum.z;
70 gbest.u = X[m].konum.u;
71
72
73
74
75 for( j = 1; j<= iter_say; j++)
76 {
77     R1 = frand();
78     R2 = frand();
79     // printf("\n R1=%f, R2=%f", R1, R2);
80
81
82
83
84     for( i = 0; i < N; i++)
85     {
86         X[i].hiz.x = K*(X[i].hiz.x + c1*R1* ( X[i].pbest.x - X[i].konum.x)
87             + c2*R2*(gbest.x - X[i].konum.x ));
88
89         X[i].hiz.y = K*(X[i].hiz.y + c1*R1* ( X[i].pbest.y - X[i].konum.y)
90             + c2*R2*(gbest.y - X[i].konum.y ));
91
92         X[i].hiz.z = K*(X[i].hiz.z + c1*R1* ( X[i].pbest.z - X[i].konum.z)
93             + c2*R2*(gbest.z - X[i].konum.z ));
94
95         X[i].hiz.u = K*(X[i].hiz.u + c1*R1* ( X[i].pbest.u - X[i].konum.u)
96             + c2*R2*(gbest.u - X[i].konum.u ));
97
98
99         X[i].konum.x = X[i].konum.x + X[i].hiz.x;
100        X[i].konum.y = X[i].konum.y + X[i].hiz.y;
101
102        X[i].konum.z = X[i].konum.z + X[i].hiz.z;
103        X[i].konum.u = X[i].konum.u + X[i].hiz.u;
104
105
106        if( f( X[i].konum.x, X[i].konum.y,X[i].konum.z,X[i].konum.u ) <
107            f( X[i].pbest.x, X[i].pbest.y,X[i].pbest.z,X[i].pbest.u ))
108        {
109            X[i].pbest.x = X[i].konum.x;
110            X[i].pbest.y = X[i].konum.y;
111            X[i].pbest.z = X[i].konum.z;
112            X[i].pbest.u = X[i].konum.u;
113        }
114
115
116    }
117
118    for( i = 0; i < N; i++)
119        X[i].amac = f( X[i].pbest.x, X[i].pbest.y, X[i].pbest.z, X[i].pbest.u);

```

```

122     min = X[0].amac;
123     m = 0;
124     for(k = 1; k < N; k++)
125     {
126         if( X[k].amac < min )
127         {
128             min = X[k].amac;
129             m = k;
130         }
131     }
132     gbest.x = X[m].pbest.x;
133     gbest.y = X[m].pbest.y;
134     gbest.z = X[m].pbest.z;
135     gbest.u = X[m].pbest.u;
136     // printf("\n iterasyon = %d, gbest:( %f, %f, %f, %f), amac = %f ", j, gbest.
137     // gbest.z, gbest.u, min);
138
139
140 }
141 if(min>0.01) goto bb;
142 printf("\n iterasyon = %d, gbest:( %f, %f, %f, %f), amac = %f, ii = %d ", j,
143 gbest.z, gbest.u, min, ii);
144 getch();
145
146 }
147
148 //////////////////////////////////////
149 double f( double x1, double x2, double x3, double x4)
150 {
151     double f1, f2, f3, f4, max1, max2, max;
152
153     f1 = fabs( 3 - x1 * x3 * x3);
154     f2 = fabs( x3 * sin(Pi / x2) - x3 - x4 );
155     f3 = fabs( -x2*x3*exp(1-x1*x3)+0.2707 );
156     f4 = fabs( 2*x1*x1*x3 - x2*x2*x2*x2*x3 - x2 );
157
158     /* f1 = fabs( x1*x1 + 2*x2*x2 + cos(x3)-x4*x4);
159     f2 = fabs(3*x1*x1 + x2*x2 + sin(x3)*sin(x3) -x4*x4 );
160     f3 = fabs( -2*x1*x1-x2*x2- cos(x3) +x4*x4 );
161     f4 = fabs(-2*x1*x1 - x2*x2 - cos(x3)*cos(x3) + x4*x4 ); */
162
163     if( f1 > f2 )
164         max1 = f1;
165     else
166         max1 = f2;
167
168     if( f3 > f4 )
169         max2 = f3;
170     else
171         max2 = f4;
172
173     if( max1>max2)
174         max = max1;
175     else
176         max = max2;
177
178     return( max);
179 }

```

Compiler Resources Compile Log Debug Find Results


```
iterasyon = 582, gbest:< 2.999778, 1.999922, 1.000037, -0.000000>, amac = 0.000000, ii = 49
```

4.4. HIMMELBLAU NON-LİNEER OPTİMİZASYON PROBLEMİ

```
File Edit Search View Project Execute Debug Tools CVS Window Help
(globals)
[*] swarm15.c

1  #include <stdio.h>
2  #include <time.h>
3  #include<conio.h>
4  #include<math.h>
5  #define randomize()    srand((unsigned int)time(NULL))
6  #define frand()        (rand()%10000/10001.0)
7
8  // Himmelblau's nonlinear optimization problem
9  typedef struct nokta{
10     double x;
11     double y;
12     double z;
13     double u;
14     double v;
15     }NKT;
16  typedef struct parcacik{
17     NKT konum;
18     NKT pbest;
19     NKT hiz;
20     NKT gbest;
21     double amacc;
22     }PCK;
23  #define c1  2.885
24  #define c2  2.885
25  #define N   36// N parcacik sayisi
26  #define Pi  3.141592654
27  #define iter_say 100
28
29  PCK X[N];
30  double g1 ( double, double, double, double, double );
31
32  double g2 ( double, double, double, double, double );
33  double g3 ( double, double, double, double, double );
34
35  main()
36  {
37     FILE *g;
38     double R1, R2, min, K, F, vmax , amacc, gg1,gg2,gg3, amacc1 = 300000;
39     PCK gb;
40     double a1, b1, a2, b2, a3, b3, a4, b4, a5, b5, vmmaxx, vmmaxy, vmmaxz, vmmaxu, v
41     g = fopen ("dosya15.dat", "w");
42     int ii =1;
43
44     F = c1 + c2;
45     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt( F * F - 4 * F ) ) );
46     int i, m, j, k, jj = 0;
47     a1 = 78;
48     b1 = 102;
49
50     a2 = 33;
51     b2 = 45;
52
53     a3 = 27;
54     b3 = 45;
55
56     a4 = 27;
57     b4 = 45;
58
59     a5 = 27;
60     b5 = 45;
```

```

61 double find_min(int);
62 double find_max( int );
63 PCK gbesti( int ); // ring topolojisi kullanarak r = 3 için i. parcacigin
64
65 // gbest değerini buluyor
66 randomize();
67 double f( int, double, double, double, double, double, double );
68 double ff( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5 );
69 /*vmaxx = ( b1- a1)/10;
70 vmaxy = ( b2 - a2 )/10;
71 vmaxz = ( b3 - a3 )/10;
72 vmaxu = ( b4 - a4 )/10;*/
73 vmax = ( b1 - a1 );
74 if( vmax > (b2 - a2) ) vmax = b2 - a2;
75 if( vmax > (b3 - a3) ) vmax = b3 - a3;
76 if( vmax > (b4 - a4) ) vmax = b4 - a4;
77 if( vmax > (b5 - a5) ) vmax = b5 - a5;
78 vmax = vmax/2;
79 do
80 {
81
82 for ( i = 0; i< N; i++)
83
84 {
85 X[i].konum.x = X[i].pbest.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
86 X[i].konum.y = X[i].pbest.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
87 X[i].konum.z = X[i].pbest.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
88 X[i].konum.u = X[i].pbest.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
89 X[i].konum.v = X[i].pbest.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
90

```

```

91 X[i].amac = f(2, X[i].konum.x, X[i].konum.y, X[i].konum.z,
92 X[i].konum.u,X[i].konum.v );
93 X[i].hiz.x = double f ( int kk, double x1, double x2, double x3, double x4,
94 X[i].hiz.y = 0;
95 X[i].hiz.z = 0;
96 X[i].hiz.u = 0;
97 X[i].hiz.v = 0;
98 }
99
100
101 R1 = frand();
102 R2 = frand();
103
104
105
106 for(i = 0; i < N; i++)
107 {
108 gb = gbesti(i);
109 X[i].gbest.x = gb.pbest.x;
110 X[i].gbest.y = gb.pbest.y;
111 X[i].gbest.z = gb.pbest.z;
112 X[i].gbest.u = gb.pbest.u;
113 X[i].gbest.v = gb.pbest.v;
114 }
115 for( j = 1; j<= iter_say; j++)
116 {
117
118
119
120 R1 = frand();

```

```

121 R2 = frand();
122
123 for( i = 0; i < N; i++)
124 {
125     X[i].hiz.x = K*(X[i].hiz.x + c1*R1* ( X[i].pbest.x - X[i].konum.x)
126         + c2*R2*(X[i].gbest.x - X[i].konum.x ));
127     if( X[i].hiz.x > vmax ) X[i].hiz.x = vmax;
128     if( X[i].hiz.x < -vmax ) X[i].hiz.x = -vmax;
129
130     X[i].hiz.y = K*(X[i].hiz.y + c1*R1* ( X[i].pbest.y - X[i].konum.y)
131         + c2*R2*(X[i].gbest.y - X[i].konum.y ));
132
133     if( X[i].hiz.y > vmax ) X[i].hiz.y = vmax;
134     if( X[i].hiz.y < -vmax ) X[i].hiz.y = -vmax;
135
136     X[i].hiz.z = K*(X[i].hiz.z + c1*R1* ( X[i].pbest.z - X[i].konum.z)
137         + c2*R2*(X[i].gbest.z - X[i].konum.z ));
138
139     if( X[i].hiz.z > vmax ) X[i].hiz.z =vmax;
140     if( X[i].hiz.z < -vmax ) X[i].hiz.z =-vmax;
141
142     X[i].hiz.u = K*(X[i].hiz.u + c1*R1* ( X[i].pbest.u - X[i].konum.u)
143         + c2*R2*(X[i].gbest.u - X[i].konum.u ));
144
145     if( X[i].hiz.u > vmax ) X[i].hiz.u = vmax;
146     if( X[i].hiz.u < -vmax ) X[i].hiz.u = -vmax;
147
148     X[i].hiz.v = K*(X[i].hiz.v + c1*R1* ( X[i].pbest.v - X[i].konum.v)
149         + c2*R2*(X[i].gbest.v - X[i].konum.v ));
150

```

```

151     if( X[i].hiz.v > vmax ) X[i].hiz.v = vmax;
152     if( X[i].hiz.v < -vmax ) X[i].hiz.v = -vmax;
153
154
155     X[i].konum.x = X[i].konum.x + X[i].hiz.x;
156     X[i].konum.y = X[i].konum.y + X[i].hiz.y;
157     X[i].konum.z = X[i].konum.z + X[i].hiz.z;
158     X[i].konum.u = X[i].konum.u + X[i].hiz.u;
159     X[i].konum.v = X[i].konum.v + X[i].hiz.v;
160
161     if( X[i].konum.x < a1 )
162     {
163
164         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
165         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
166         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
167         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
168         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
169
170         X[i].hiz.x = 0;
171         X[i].hiz.y = 0;
172         X[i].hiz.z = 0;
173         X[i].hiz.u = 0;
174         X[i].hiz.v = 0;
175     }
176
177     if( X[i].konum.x > b1 )
178     {
179
180         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;

```

```

181 X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
182 X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
183 X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
184 X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
185
186 X[i].hiz.x = 0;
187 X[i].hiz.y = 0;
188 X[i].hiz.z = 0;
189 X[i].hiz.u = 0;
190 X[i].hiz.v = 0;
191 }
192
193 if( X[i].konum.y < a2 )
194 {
195
196 X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
197 X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
198 X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
199 X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
200 X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
201
202 X[i].hiz.x = 0;
203 X[i].hiz.y = 0;
204 X[i].hiz.z = 0;
205 X[i].hiz.u = 0;
206 X[i].hiz.v = 0;
207
208 }
209 if( X[i].konum.y > b2 )
210 {

```

```

211
212 X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
213 X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
214 X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
215 X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
216 X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
217
218 X[i].hiz.x = 0;
219 X[i].hiz.y = 0;
220 X[i].hiz.z = 0;
221 X[i].hiz.u = 0;
222 X[i].hiz.v = 0;
223 }
224
225 if( X[i].konum.z < a3 )
226 {
227
228 X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
229 X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
230 X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
231 X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
232 X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
233
234 X[i].hiz.x = 0;
235 X[i].hiz.y = 0;
236 X[i].hiz.z = 0;
237 X[i].hiz.u = 0;
238 X[i].hiz.v = 0;
239 }
240

```

```

241     if( X[i].konum.z > b3 )
242     {
243
244         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
245         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
246         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
247         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
248         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
249
250         X[i].hiz.x = 0;
251         X[i].hiz.y = 0;
252         X[i].hiz.z = 0;
253         X[i].hiz.u = 0;
254         X[i].hiz.v = 0;
255     }
256
257     if( X[i].konum.u < a4 )
258     {
259
260         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
261         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
262         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
263         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
264         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
265
266         X[i].hiz.x = 0;
267         X[i].hiz.y = 0;
268         X[i].hiz.z = 0;
269         X[i].hiz.u = 0;
270         X[i].hiz.v = 0;
271
272     }
273
274     if( X[i].konum.u > b4 )
275     {
276
277         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
278         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
279         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
280         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
281         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
282
283         X[i].hiz.x = 0;
284         X[i].hiz.y = 0;
285         X[i].hiz.z = 0;
286         X[i].hiz.u = 0;
287         X[i].hiz.v = 0;
288     }
289
290     if( X[i].konum.v < a5 )
291     {
292
293         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
294         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
295         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
296         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
297         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
298
299         X[i].hiz.x = 0;
300         X[i].hiz.y = 0;

```

```

301         X[i].hiz.z = 0;
302         X[i].hiz.u = 0;
303         X[i].hiz.v = 0;
304     }
305
306     if( X[i].konum.v > b5 )
307     {
308
309         X[i].konum.x = (b1 - a1)*frand()+ a1;
310         X[i].konum.y = (b2 - a2)*frand()+ a2;
311         X[i].konum.z = (b3 - a3)*frand()+ a3;
312         X[i].konum.u = (b4 - a4)*frand()+ a4;
313         X[i].konum.v = (b5 - a5)*frand()+ a5;
314
315         X[i].hiz.x = 0;
316         X[i].hiz.y = 0;
317         X[i].hiz.z = 0;
318         X[i].hiz.u = 0;
319         X[i].hiz.v = 0;
320     }
321
322
323     if( f(j+1, X[i].konum.x, X[i].konum.y,X[i].konum.z, X[i].konum.u, X[i].
324         f( j+1,X[i].pbest.x, X[i].pbest.y,X[i].pbest.z, X[i].pbest.u, X[i].
325     {
326         X[i].pbest.x = X[i].konum.x;
327         X[i].pbest.y = X[i].konum.y;
328         X[i].pbest.z = X[i].konum.z;
329         X[i].pbest.u = X[i].konum.u;
330         X[i].pbest.v = X[i].konum.v;
331
332         X[i].hiz.x = 0.;
333         X[i].hiz.y = 0;
334         X[i].hiz.z = 0;
335         X[i].hiz.u = 0;
336         X[i].hiz.v = 0;
337     }
338
339 }
340
341
342 for( i = 0; i < N; i++)
343     X[i].amac = f( j+1, X[i].pbest.x, X[i].pbest.y, X[i].pbest.z, X[i].pbe
344
345 for( i = 0; i < N; i++)
346 {
347     gb = gbest1(i);
348     X[i].gbest.x = gb.pbest.x;
349     X[i].gbest.y = gb.pbest.y;
350     X[i].gbest.z = gb.pbest.z;
351     X[i].gbest.u = gb.pbest.u;
352     X[i].gbest.v = gb.pbest.v;
353 }
354
355
356 min = X[0].amac;
357 m =0;
358 for(k = 1; k < N; k++)
359 {
360     if( X[k].amac < min )

```

```

361     {
362         min = X[k].amac;
363
364         m = k;
365
366     }
367
368 }
369 amacc = ff( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
370 X[m].gbest.v );
371
372 gg1 = g1( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
373 X[m].gbest.v );
374
375 gg2 = g2( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
376 X[m].gbest.v );
377
378 gg3 = g3( X[m].gbest.x, X[m].gbest.y, X[m].gbest.z, X[m].gbest.u,
379 X[m].gbest.v );
380
381
382 if(0<=gg1 && gg1<=92 && 90<=gg2 && gg2<=110 && 20<=gg3 && gg3<=25
383 && amacc<amacc1)
384 {
385
386     fprintf( g, "\n iterasyon = %d, x1 = %f, x2 = %f, x3 = %f, x4 = %f,
387 x5 = %f, amac = %f ", j, X[m].gbest.x, X[m].gbest.y,
388 X[m].gbest.z, X[m].gbest.u, X[m].gbest.v, amacc);
389     int fprintf (FILE *__stream, const char *__format, ...)
390     fprintf(g, "\n g1 = %f, g2 = %f, g3 = %f", gg1, gg2, gg3 );
391
392     fprintf(g, "\n\n-----\n");
393
394     jj++;
395
396     amacc1 = amacc; ;
397
398
399     printf("\n II = %d, \t JJ = %d \t amac = %12.5f ", ii, jj, amacc);
400 }
401 ii++;
402 }while( jj<=100);
403 printf("\n Bitiiiiiiiiiii ");
404
405 getch();
406 }
407
408
409 ///////////////////////////////////
410
411 double f( int kk, double x1, double x2, double x3, double x4, double x5 )
412 {
413     double f1, h, g11, g22, g33 ;
414     double sayac = 0, top = 0, akk;
415
416     // f1 = 5.3578547*x3*x3 + 0.8356891*x1*x5 + 37.2932239*x1 - 40792.141 ;
417
418
419     g11 = g1 ( x1, x2, x3, x4, x5 );
420     g22 = g2 ( x1, x2, x3, x4, x5 );

```



```

421     g33 = g3 ( x1, x2, x3, x4, x5 );
422
423     if( g11 > 0)
424     {
425         sayac++;
426         top = top +g11;
427     }
428     if( g22>0)
429     {
430         sayac++;
431         top = top +g22;
432     }
433     if( g33>0)
434     {
435         sayac++;
436         top = top + g33;
437     }
438
439     akk = pow( kk, 0.4);
440     // printf("\n akk = %f",akk);
441
442     h = pow(10,akk-1)*pow((sayac + top),2*akk);
443
444     return( f1 + h );
445 }
446
447
448 ///////////////////////////////////
449
450 PCK gbesti ( int i)

```

```

451 {
452     PCK temp[11];
453     int k, j, jj, kk = 0, m;
454     double min;
455     k = i;
456
457     for( jj =1; jj<=5; jj++)
458     {
459         j = ( N + ( ++ i))% (N);
460         temp[kk++] = X[j];
461         j = ( N + ( -- k))% (N);
462         temp[kk++] = X[j];
463
464     }
465     temp[kk]=X[i];
466     min = temp[0].amac;
467     m = 0;
468     for( jj = 1; jj< kk; jj++ )
469     {
470         if( min > temp[jj].amac )
471             {min = temp[jj].amac; m = jj; }
472     }
473     return(temp[m]);
474 }
475
476 ///////////////////////////////////
477 double g1 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5 )
478 {
479     return( 85.334407 + 0.0056858*x2*x5 + 0.00026*x1*x4 - 0.0022053*x3*x5 );
480 }
481 ///////////////////////////////////

```

```

481 double g2 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5 )
482 {
483     return( 80.51249 + 0.0071317*x2*x5 + 0.0029955*x1*x2 + 0.0021813*x3*x3 );
484 }
485 //////////////////////////////////////////////////
486 double g3 ( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5 )
487 {
488     return( 9.300961 + 0.0047026*x3*x5 + 0.0012547*x1*x3 + 0.0019085*x3*x4 );
489 }
490
491 //////////////////////////////////////////////////
492 double ff( double x1, double x2, double x3, double x4, double x5 )
493 {
494     double f1;
495     f1 = 5.3578547*x3*x3 + 0.8356891*x1*x5 + 37.2932239*x1 - 40792.141 ;
496     return( f1 );
497 }
498 //////////////////////////////////////////////////

```

Compiler Resources Compile Log Debug Find Results

II = 12,	JJ = 1	amac = -28894.35437
II = 70,	JJ = 2	amac = -29622.61415
II = 425,	JJ = 3	amac = -29868.63010
II = 1284,	JJ = 4	amac = -30252.43811

4.5. BAŞLANGIÇ DEĞER PROBLEMLERİ

4.5.1. ÖRNEK 1

```
File Edit Search View Project Execute Debug Tools CVS Window Help
(globals)
swarm-lineer-diff-4.c

1 //İkinci merteye lineer dif denklemler
2 /* a(x)y''+b(x)y'+c(x)y = f(x), y(x0)=y0,y'(x0)=y0' */
3 // y''+5y'+ 6y = 0, y(0)=2,y'(0)=3
4 //Analitik çözüm: y(x)=9exp(-2x)-7exp(-3x)
5 #include <stdio.h>
6 #include <time.h>
7 #include <conio.h>
8 #include <math.h>
9 #define randomize() srand((unsigned int)time(NULL))
10 #define frand() (rand()/10000/10001.0)
11 #define M 6
12
13 typedef struct nokta{
14     double A[M];
15 }NKT;
16 typedef struct parcacik{
17     NKT konum;
18     NKT pbest;
19     NKT hiz;
20     double amac;
21 }PCK;
22 #define c1 2.05
23 #define c2 2.05
24 #define N 150// N parcacik sayısı
25 #define n 2 // Arasirma uzayinin boyutu
26 #define iter_say 250
27 double yy0 = 2.0; // Başlangıç koşulu
28 double yt0 = 3.0;
29 double x0 = 0.0;
30 double xi = 0.005;
31 double Pi = 3.1415926;
32 main()
33 {
34     FILE *g;
35     double R1, R2, min,mm, F, K;
36     PCK X[N];
37     F = c1 + c2;
38     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt( F * F - 4 * F ) ) );
39     int i, m, j, k,jj, kk;
40     NKT gbest;
41     double f( NKT );
42     randomize();
43
44     g = fopen ("lineer4.dat", "w");
45     fprintf( g, "%f %f", x0,yy0);
46
47     for( kk = 1; kk<=200; kk++)
48     {
49         do{
50
51             for ( i = 0; i < N; i++ )
52             {
53
54                 for( j = 0; j < M; j++ )
55                     X[i].konum.A[j] = X[i].pbest.A[j] = frand();
56
57                 X[i].amac = f( X[i].konum );
58
59                 for( j = 0; j < M; j++ )
60                     X[i].hiz.A[j] = 0;
```

```

61
62
63     R1 = frand();
64     R2 = frand();
65
66     min = X[0].amac;
67     m = 0;
68     for(i = 1; i < N; i++)
69     {
70         if( X[i].amac < min )
71         {
72             min = X[i].amac;
73             m = i;
74         }
75     }
76     for( j = 0 ; j < M; j++ )
77         gbest.A[j] = X[m].konum.A[j];
78
79     for( j = 1; j<= iter_say; j++)
80     {
81         R1 = frand();
82         R2 = frand();
83
84         for( i = 1; i < N; i++)
85         {
86             for( jj = 0; jj < M; jj++)
87                 X[i].hiz.A[jj] = K*( X[i].hiz.A[jj] + c1*R1*( X[i].pbest.A[jj] -
88                 X[i].konum.A[jj]) + c2*R2*(gbest.A[jj] - X[i].konum.A[jj] ));
89
90
91
92         for( jj = 0; jj < M; jj++)
93             X[i].konum.A[jj] = X[i].konum.A[jj] + X[i].hiz.A[jj];
94
95
96         if( f( X[i].konum ) < f( X[i].pbest ) )
97             for( jj = 0; jj < M; jj++ )
98                 X[i].pbest.A[jj] = X[i].konum.A[jj];
99
100
101
102     }
103
104     for( i = 0; i < N; i++)
105         X[i].amac = f( X[i].pbest );
106
107
108     min = X[0].amac;
109     m = 0;
110     for(k = 1; k < N; k++)
111     {
112         if( X[k].amac < min )
113         {
114             min = X[k].amac;
115             m = k;
116         }
117     }
118
119
120     for( jj = 0; jj < M; jj++ )

```

```

121 gbest.A[jj] = X[m].pbest.A[jj];
122
123 mm = gbest.A[0]+gbest.A[1]*xi+gbest.A[2]*xi*xi+gbest.A[3]*xi*xi*xi+
124 gbest.A[4]*xi*xi*xi*xi +gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi ;
125
126 }
127 }while( min>0.000000001);
128 fprintf( g, "\n%f %12.11f %12.11f", xi, mm, min );
129 x0 = xi;
130 yt0 = gbest.A[1]+2*gbest.A[2]*xi+3*gbest.A[3]*xi*xi+4*gbest.A[4]*xi*xi*xi
131 +5*gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi;
132 xi = xi + 0.005;
133 yy0 = mm;
134 }
135 }
136 ///////////////////////////////////
137 double f( NKT XX )
138 {
139     double fon, tur1,tur2, dif_denk, max, bk1,bk2;
140     tur1 = XX.A[1]+2*XX.A[2]*xi+3*XX.A[3]*xi*xi+4*XX.A[4]*xi*xi*xi+
141     5*XX.A[5]*xi*xi*xi*xi;
142     tur2 = 2*XX.A[2]+6*XX.A[3]*xi+12*XX.A[4]*xi*xi+20*XX.A[5]*xi*xi*xi;
143     fon = XX.A[0]+XX.A[1]*xi+XX.A[2]*xi*xi+XX.A[3]*xi*xi*xi+
144     XX.A[4]*xi*xi*xi*xi + XX.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi;
145     bk1 = fabs(XX.A[0]+XX.A[1]*x0+XX.A[2]*x0*x0+XX.A[3]*x0*x0*x0+
146     XX.A[4]*x0*x0*x0*x0 +XX.A[5]*x0*x0*x0*x0*x0 -yy0);
147     bk2 = fabs( XX.A[1]+2*XX.A[2]*x0+3*XX.A[3]*x0*x0+4*XX.A[4]*x0*x0*x0+
148     5*XX.A[5]*x0*x0*x0*x0-yt0);
149     dif_de double __cdecl fabs (double _X)
150
151     max = bk1;
152     if ( bk2 > max)
153         max = bk2;
154     if( dif_denk > max )
155         max = dif_denk;
156
157
158
159     return( max );
160 }

```

Compiler Resources Compile Log Debug Find Results

4.5.2. ÖRNEK 2

```
File Edit Search View Project Execute Debug Tools CVS Window Help
[Icons]
(global)
swarm-linear-diff-7.c

1 //İkinci merteye lineer olmayan dif denklemler
2 // y'' = -Exp(y), y(0)=0,y'(0)=1
3 // Analitik çözüm y(x) = ln(1+sin(x))
4 #include <stdio.h>
5 #include <time.h>
6 #include <conio.h>
7 #include <math.h>
8 #define randomize() srand((unsigned int)time(NULL))
9 #define frand() (rand()%10000/10001.0)
10 #define M 6
11
12 typedef struct nokta{
13     double A[M];
14     }NKT;
15 typedef struct parcacik{
16     NKT konum;
17     NKT pbest;
18     NKT hiz;
19     double amac;
20     }PCK;
21 #define c1 2.05
22 #define c2 2.05
23 #define N 200 // N parcacik sayısı
24 #define n 2 // Arasirirma uzayinin boyutu
25 #define iter_say 350
26 double yy0 = 0.0; // Başlangıç koşulu
27 double yt0 = 1.0;
28 double x0 = 0.0;
29 double xi = 0.01;
30 double Pi = 3.1415926;
31 main()
32 {
33     FILE *g;
34     double R1, R2, min,mm, F, K;
35     PCK X[N];
36     F = c1 + c2;
37     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt( F * F - 4 * F ) ) );
38     int i, m, j, k,jj, kk;
39     NKT gbest;
40     double f( NKT );
41     randomize();
42
43     g = fopen ("linear7.dat", "w");
44     fprintf( g, "%f %f", x0,yy0);
45
46     for( kk = 1; kk<=100; kk++)
47     {
48         do{
49             for ( i = 0; i < N; i++ )
50             {
51                 for( j = 0; j < M; j++ )
52                     X[i].konum.A[j] = X[i].pbest.A[j] = frand();
53                 X[i].amac = f( X[i].konum );
54                 for( j = 0; j < M; j++ )
55                     X[i].hiz.A[j] = 0;
56             }
57         }
58     }
59 }
60
```

```

61
62
63     R1 = frand();
64     R2 = frand();
65
66     min = X[0].amac;
67     m = 0;
68     for(i = 1; i < N; i++)
69     {
70         if( X[i].amac < min )
71         {
72             min = X[i].amac;
73             m = i;
74         }
75     }
76     for( j = 0 ; j < M; j++ )
77         gbest.A[j] = X[m].konum.A[j];
78
79     for( j = 1; j<= iter_say; j++)
80     {
81         R1 = frand();
82         R2 = frand();
83
84         for( i = 1; i < N; i++)
85         {
86             for( jj = 0; jj < M; jj++)
87                 X[i].hiz.A[jj] = K*( X[i].hiz.A[jj] + c1*R1* ( X[i].pbest.A[jj] -
88                 X[i].konum.A[jj]) + c2*R2*(gbest.A[jj] - X[i].konum.A[jj] ));
89
90
91         if( f( X[i].konum ) < f( X[i].pbest) )
92             for( jj = 0; jj < M; jj++ )
93                 X[i].pbest.A[jj] = X[i].konum.A[jj];
94
95     }
96
97     for( i = 0; i < N; i++)
98         X[i].amac = f( X[i].pbest );
99
100
101
102
103     for( i = 0; i < N; i++)
104         X[i].amac = f( X[i].pbest );
105
106
107     min = X[0].amac;
108     m = 0;
109     for(k = 1; k < N; k++)
110     {
111         if( X[k].amac < min )
112         {
113             min = X[k].amac;
114             m = k;
115         }
116     }
117
118
119     for( jj = 0; jj < M; jj++ )
120         gbest.A[jj] = X[m].pbest.A[jj];

```

```

122 mm = gbest.A[0]+gbest.A[1]*xi+gbest.A[2]*xi*xi+gbest.A[3]*xi*xi*xi+
123 gbest.A[4]*xi*xi*xi*xi+gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi ;
124 )
125 )while( min>0.0000000001);
126 fprintf( g, "\n%f %12.11f %12.11f", xi, mm, min );
127 x0 = xi;
128 yt0 = gbest.A[1]+2*gbest.A[2]*xi+3*gbest.A[3]*xi*xi+4*gbest.A[4]*xi*xi*xi
129 +5*gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi;
130 xi = xi + 0.01;
131 yy0 = mm;
132
133 printf(" %d ", kk);
134 }
135 }
136 ///////////////////////////////////
137 double f( NKT XX )
138 {
139     double fon, tur1,tur2, dif_denk, max, bk1,bk2,h;
140     double sayac=0, top=0;
141     tur1 = XX.A[1]+2*XX.A[2]*xi+3*XX.A[3]*xi*xi+4*XX.A[4]*xi*xi*xi+
142     5*XX.A[5]*xi*xi*xi*xi;
143     tur2 = 2*XX.A[2]+6*XX.A[3]*xi+12*XX.A[4]*xi*xi+20*XX.A[5]*xi*xi*xi;
144     fon = XX.A[0]+XX.A[1]*xi+XX.A[2]*xi*xi+XX.A[3]*xi*xi*xi+
145     XX.A[4]*xi*xi*xi*xi + XX.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi;
146     bk1 = fabs(XX.A[0]+XX.A[1]*x0+XX.A[2]*x0*x0+XX.A[3]*x0*x0*x0+
147     XX.A[4]*x0*x0*x0*x0+XX.A[5]*x0*x0*x0*x0*x0 - yy0);
148     bk2 = fabs( XX.A[1]+2*XX.A[2]*x0+3*XX.A[3]*x0*x0+
149     4*XX.A[4]*x0*x0*x0+5*XX.A[5]*x0*x0*x0*x0-yt0);
150     dif_denk= fabs(tur2+exp(fon));
151     if( bk1>0.0000001)
152         sayac++;
153     top = top + bk1;
154     if( bk2>0.0000001)
155         sayac++;
156     top=top+bk2;
157     h = 100*sayac+100*top;
158     // max = dif_denk + h;
159     max = bk1;
160     if ( bk2 > max)
161         max = bk2;
162     if( dif_denk > max )
163         max = dif_denk;
164
165
166
167     return( max );
168 }

```


4.5.3. ÖRNEK 3

```
File Edit Search View Project Execute Debug Tools CVS Window Help
[Icons]
(global)
swarm-linear-diff-8.c
1 //İkinci merteye lineer olmayan dif denklemler
2 // cos(y'')+yy'' = Pi*Pi*x^2/8, y(0)=0,y'(0)=0
3 // Analitik çözüm y(x) = Pi*x^2/4
4 #include <stdio.h>
5 #include <time.h>
6 #include <conio.h>
7 #include <math.h>
8 #define randomize() srand((unsigned int)time(NULL))
9 #define frand() (rand()%10000/10001.0)
10 #define M 6
11
12 typedef struct nokta{
13     double A[M];
14 }NKT;
15 typedef struct parcacik{
16     NKT konum;
17     NKT pbest;
18     NKT hiz;
19     double amac;
20 }PCK;
21 #define c1 2.05
22 #define c2 2.05
23 #define N 200 // N parcacik sayısı
24 #define n 2 // Arasirirma uzayinin boyutu
25 #define iter_say 350
26 double yy0 = 0.0; // Başlangıç koşulu
27 double yt0 = 0.0;
28 double x0 = 0.0;
29 double xi = 0.01;
30 double Pi = 3.1415926;
31 main()
32 {
33     FILE *g;
34     double R1, R2, min,mm, F, K;
35     PCK X[N];
36     F = c1 + c2;
37     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt ( F * F - 4 * F ) ) );
38     int i, m, j, k,jj, kk;
39     NKT gbest;
40     double f( NKT );
41     randomize();
42
43     g = fopen ("linear8.dat", "w");
44     fprintf( g, "%f %f", x0,yy0);
45
46     for( kk = 1; kk<=100; kk++)
47     {
48         do{
49             for ( i = 0; i < N; i++ )
50             {
51                 for( j = 0; j < M; j++ )
52                     X[i].konum.A[j] = X[i].pbest.A[j] = frand();
53
54                 X[i].amac = f( X[i].konum );
55
56                 for( j = 0; j < M; j++ )
57                     X[i].hiz.A[j] = 0;
58             }
59         }
60     }
```

```

63     R1 = frand();
64     R2 = frand();
65
66     min = X[0].amac;
67     m = 0;
68     for(i = 1; i < N; i++)
69     {
70         if( X[i].amac < min )
71         {
72             min = X[i].amac;
73             m = i;
74         }
75     }
76     for( j = 0 ; j < M; j++ )
77         gbest.A[j] = X[m].konum.A[j];
78
79     for( j = 1; j<= iter_say; j++)
80     {
81         R1 = frand();
82         R2 = frand();
83
84         for( i = 1; i < N; i++)
85         {
86             for( jj = 0; jj < M; jj++)
87                 X[i].hiz.A[jj] = K*( X[i].hiz.A[jj] + c1*R1*( X[i].pbest.A[jj] - X[i].konum.A[jj] )
88                     + c2*R2*(gbest.A[jj] - X[i].konum.A[jj] ));
89
90             for( jj = 0; jj < M; jj++)
91                 X[i].konum.A[jj] = X[i].konum.A[jj] + X[i].hiz.A[jj];
92
93
94
95             if( f( X[i].konum ) < f( X[i].pbest ) )
96                 for( jj = 0; jj < M; jj++ )
97                     X[i].pbest.A[jj] = X[i].konum.A[jj];
98
99
100
101         }
102
103         for( i = 0; i < N; i++)
104             X[i].amac = f( X[i].pbest );
105
106
107         min = X[0].amac;
108         m = 0;
109         for(k = 1; k < N; k++)
110         {
111             if( X[k].amac < min )
112             {
113                 min = X[k].amac;
114                 m = k;
115             }
116         }
117
118
119         for( jj = 0; jj < M; jj++ )
120             gbest.A[jj] = X[m].pbest.A[jj];

```

```

122 mm = gbest.A[0]+gbest.A[1]*xi+gbest.A[2]*xi*xi+gbest.A[3]*xi*xi*xi+
123 gbest.A[4]*xi*xi*xi*xi +gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi ;
124
125 }
126 }while( min>0.0000000001);
127 fprintf( g, "\n%f %12.11f %12.11f", xi, mm, min );
128 x0 = xi;
129 yt0 = gbest.A[1]+2*gbest.A[2]*xi+3*gbest.A[3]*xi*xi+
130 4*gbest.A[4]*xi*xi*xi+5*gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi;
131 xi = xi + 0.01;
132 yy0 = mm;
133
134 //printf(" %d ", kk);
135 }
136 }
137 //////////////////////////////////////////////////
138 double f( NKT XX )
139 {
140     double fon, tur1,tur2, dif_denk, max, bk1,bk2,h;
141     double sayac=0, top=0;
142     tur1 = XX.A[1]+2*XX.A[2]*xi+3*XX.A[3]*xi*xi+4*XX.A[4]*xi*xi*xi+
143     5*XX.A[5]*xi*xi*xi*xi;
144     tur2 = 2*XX.A[2]+6*XX.A[3]*xi+12*XX.A[4]*xi*xi+20*XX.A[5]*xi*xi*xi;
145     fon = XX.A[0]+XX.A[1]*xi+XX.A[2]*xi*xi+XX.A[3]*xi*xi*xi+
146     XX.A[4]*xi*xi*xi*xi
147     + XX.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi;
148     bk1 = fabs(XX.A[0]+XX.A[1]*x0+XX.A[2]*x0*x0+XX.A[3]*x0*x0*x0+
149     XX.A[4]*x0*x0*x0*x0+XX.A[5]*x0*x0*x0*x0*x0 - yy0);
150     bk2 = fabs( XX.A[1]+2*XX.A[2]*x0+3*XX.A[3]*x0*x0+
151     4*XX.A[4]*x0*x0*x0+5*XX.A[5]*x0*x0*x0*x0-yt0);
152     dif_denk= fabs(cos(tur2)+tur2*fon-Pi*Pi*xi*xi/8);
153
154     max = bk1;
155     if ( bk2 > max)
156         max = bk2;
157     if( dif_denk > max )
158         max = dif_denk;
159
160
161
162     return( max );
163 }

```

4.5.4. ÖRNEK 4

```
File Edit Search View Project Execute Debug Tools CVS Window Help
(globals)
swarm-linear-diff-9.c

1 //İkinci merteye lineer olmayan tekil dif denklemler
2 // y''+8y'/x+18y=-4y*ln(y), y(0)=1,y'(0)=0
3 // Analitik çözüm y(x) = Exp(-x^2)
4 #include <stdio.h>
5 #include <time.h>
6 #include <conio.h>
7 #include <math.h>
8 #define randomize() srand((unsigned int)time(NULL))
9 #define frand() (rand()%10000/10001.0)
10 #define M 6
11
12 typedef struct nokta{
13     double A[M];
14 }NKT;
15 typedef struct parcacik{
16     NKT konum;
17     NKT pbest;
18     NKT hiz;
19     double amac;
20 }PCK;
21 #define c1 2.05
22 #define c2 2.05
23 #define N 200// N parcacik sayısı
24 #define n 2 // Arastırma uzayinin boyutu
25 #define iter_say 350
26 double yy0 = 1.0; // Başlangıç koşulu
27 double yt0 = 0.0;
28 double x0 = 0.0;
29 double xi = 0.01;
30 double Pi = 3.1415926;
31
32 main()
33 {
34     FILE *g;
35     double R1, R2, min,mm, F, K;
36     PCK X[N];
37     F = c1 + c2;
38     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt( F * F - 4 * F ) ) );
39     int i, m, j, k,jj, kk;
40     NKT gbest;
41     double f( NKT );
42     randomize();
43
44     g = fopen ( "lineer9.dat", "w");
45     fprintf( g, "%f %f", x0,yy0);
46
47     for( kk = 1; kk<=200; kk++)
48     {
49         do{
50             for ( i = 0; i < N; i++ )
51             {
52                 for( j = 0; j < M; j++ )
53                     X[i].konum.A[j] = X[i].pbest.A[j] = frand();
54
55                 X[i].amac = f( X[i].konum );
56
57                 for( j = 0; j < M; j++ )
58                     X[i].hiz.A[j] = 0;
59             }
60         }
```

```

63     R1 = frand();
64     R2 = frand();
65
66     min = X[0].amac;
67     m = 0;
68     for(i = 1; i < N; i++)
69     {
70         if( X[i].amac < min )
71         {
72             min = X[i].amac;
73             m = i;
74         }
75     }
76     for( j = 0 ; j < M; j++ )
77         gbest.A[j] = X[m].konum.A[j];
78
79     for( j = 1; j<= iter_say; j++)
80     {
81         R1 = frand();
82         R2 = frand();
83
84         for( i = 1; i < N; i++)
85         {
86             for( jj = 0; jj < M; jj++)
87                 X[i].hiz.A[jj] = K*( X[i].hiz.A[jj] + c1*R1* ( X[i].pbest.A[jj] - X[i].hiz.A[jj] )
88                                     + c2*R2*(gbest.A[jj] - X[i].konum.A[jj] ) );
89
90             for( jj = 0; jj < M; jj++)
91                 X[i].konum.A[jj] = X[i].konum.A[jj] + X[i].hiz.A[jj];
92
93
94
95             if( f( X[i].konum ) < f( X[i].pbest ) )
96                 for( jj = 0; jj < M; jj++ )
97                     X[i].pbest.A[jj] = X[i].konum.A[jj];
98
99
100
101         }
102
103         for( i = 0; i < N; i++)
104             X[i].amac = f( X[i].pbest );
105
106
107         min = X[0].amac;
108         m = 0;
109         for(k = 1; k < N; k++)
110         {
111             if( X[k].amac < min )
112             {
113                 min = X[k].amac;
114                 m = k;
115             }
116         }
117
118
119         for( jj = 0; jj < M; jj++ )
120             gbest.A[jj] = X[m].pbest.A[jj];

```

```

122 mm = gbest.A[0]+gbest.A[1]*xi+gbest.A[2]*xi*xi+gbest.A[3]*xi*xi*xi+
123 gbest.A[4]*xi*xi*xi*xi +gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi ;
124 )
125 )while( min>0.0000000001);
126 fprintf( g, "\n%f %12.11f %12.11f", xi, mm, min );
127 x0 = xi;
128 yt0 = gbest.A[1]+2*gbest.A[2]*xi+3*gbest.A[3]*xi*xi+
129 4*gbest.A[4]*xi*xi*xi+5*gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi;
130 xi = xi + 0.01;
131 yy0 = mm;
132
133 printf(" %d ", kk);
134 }
135 }
136 ///////////////////////////////////
137 double f( NKT XX )
138 {
139     double fon, tur1,tur2, dif_denk, max, bk1,bk2,h;
140     double sayac=0, top=0;
141     tur1 = XX.A[1]+2*XX.A[2]*xi+3*XX.A[3]*xi*xi+4*XX.A[4]*xi*xi*xi+
142     5*XX.A[5]*xi*xi*xi*xi;
143     tur2 = 2*XX.A[2]+6*XX.A[3]*xi+12*XX.A[4]*xi*xi+20*XX.A[5]*xi*xi*xi;
144     fon = XX.A[0]+XX.A[1]*xi+XX.A[2]*xi*xi+XX.A[3]*xi*xi*xi+
145     XX.A[4]*xi*xi*xi*xi + XX.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi;
146     bk1 = fabs(XX.A[0]+XX.A[1]*x0+XX.A[2]*x0*x0+XX.A[3]*x0*x0*x0+
147     XX.A[4]*x0*x0*x0*x0+XX.A[5]*x0*x0*x0*x0*x0 - yy0);
148     bk2 = fabs( XX.A[1]+2*XX.A[2]*x0+3*XX.A[3]*x0*x0+
149     4*XX.A[4]*x0*x0*x0+5*XX.A[5]*x0*x0*x0*x0-yt0);
150     dif_denk= fabs(tur2+8*tur1/xi+18*fon+4*fon*log(fon));
151
152     max = bk1;
153     if ( bk2 > max)
154         max = bk2;
155     if( dif_denk > max )
156         max = dif_denk;
157
158
159
160     return( max );
161 }

```

4.5.5. ÖRNEK 5

```
File Edit Search View Project Execute Debug Tools CVS Window Help
(globals)
swarm-linear-diff-10.c

1 //İkinci merteye lineer olmayan dif denklemler
2 // (y')^2+sqrt(y')=2^(2*x)+sqrt(2)
3 // Analitik çözüm y(x) = x^2
4 #include <stdio.h>
5 #include <time.h>
6 #include <conio.h>
7 #include <math.h>
8 #define randomize() srand((unsigned int)time(NULL))
9 #define frand() (rand() % 10000 / 10001.0)
10 #define M 6
11
12 typedef struct nokta{
13     double A[M];
14 }NKT;
15 typedef struct parcacik{
16     NKT konum;
17     NKT pbest;
18     NKT hiz;
19     double amac;
20 }PCK;
21 #define c1 2.05
22 #define c2 2.05
23 #define N 200 // N parcacik sayısı
24 #define n 2 // Arasirirma uzayinin boyutu
25 #define iter_say 350
26 double yy0 = 0.0; // Başlangıç koşulu
27 double yt0 = 0.0;
28 double x0 = 0.0;
29 double xi = 0.01;
30 double Pi = 3.1415926;
31
32 main()
33 {
34     FILE *g;
35     double R1, R2, min, mm, F, K;
36     PCK X[N];
37     F = c1 + c2;
38     K = 2 / ( fabs ( 2 - F - sqrt( F * F - 4 * F ) ) );
39     int i, m, j, k, jj, kk;
40     NKT gbest;
41     double f( NKT );
42     randomize();
43
44     g = fopen ( "lineer10.dat", "w" );
45     fprintf( g, "%f %f", x0, yy0 );
46
47     for( kk = 1; kk <= 50; kk++ )
48     {
49         do{
50             for ( i = 0; i < N; i++ )
51             {
52                 for( j = 0; j < M; j++ )
53                     X[i].konum.A[j] = X[i].pbest.A[j] = frand();
54
55                 X[i].amac = f( X[i].konum );
56
57                 for( j = 0; j < M; j++ )
58                     X[i].hiz.A[j] = 0;
59             }
60         }
```

```

61
62
63     R1 = frand();
64     R2 = frand();
65
66     min = X[0].amac;
67     m = 0;
68     for(i = 1; i < N; i++)
69     {
70         if( X[i].amac < min )
71         {
72             min = X[i].amac;
73             m = i;
74         }
75     }
76     for( j = 0 ; j < M; j++ )
77         gbest.A[j] = X[m].konum.A[j];
78
79     for( j = 1; j<= iter_say; j++)
80     {
81         R1 = frand();
82         R2 = frand();
83
84         for( i = 1; i < N; i++)
85         {
86             for( jj = 0; jj < M; jj++)
87                 X[i].hiz.A[jj] = K*( X[i].hiz.A[jj] + c1*R1*( X[i].pbest.A[jj] - X[i]
88                     + c2*R2*(gbest.A[jj] - X[i].konum.A[jj] ));
89
90             for( jj = 0; jj < M; jj++)
91                 X[i].konum.A[jj] = X[i].konum.A[jj] + X[i].hiz.A[jj];
92
93
94
95             if( f( X[i].konum ) < f( X[i].pbest ) )
96                 for( jj = 0; jj < M; jj++ )
97                     X[i].pbest.A[jj] = X[i].konum.A[jj];
98
99
100
101         }
102
103         for( i = 0; i < N; i++)
104             X[i].amac = f( X[i].pbest );
105
106
107         min = X[0].amac;
108         m = 0;
109         for(k = 1; k < N; k++)
110         {
111             if( X[k].amac < min )
112             {
113                 min = X[k].amac;
114                 m = k;
115             }
116         }
117
118
119         for( jj = 0; jj < M; jj++ )
120             gbest.A[jj] = X[m].pbest.A[jj];

```



```

122 mm = gbest.A[0]+gbest.A[1]*xi+gbest.A[2]*xi*xi+gbest.A[3]*xi*xi*xi+
123 gbest.A[4]*xi*xi*xi*xi+gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi ;
124
125 )
126 )while( min>1.e-12);
127 fprintf( g, "\n%f %12.11f %12.11f", xi, mm, min );
128 x0 = xi;
129 yt0 = gbest.A[1]+2*gbest.A[2]*xi+3*gbest.A[3]*xi*xi+4*
130 gbest.A[4]*xi*xi*xi+5*gbest.A[5]*xi*xi*xi*xi;
131 xi = xi + 0.01;
132 yy0 = mm;
133
134 printf(" %d ", kk);
135 }
136 }
137 //////////////////////////////////////////////////
138 double f( NKT XX )
139 {
140     double fon, tur1,tur2, dif_denk, max, bk1,bk2,h;
141     double sayac=0, top=0;
142     tur1 = XX.A[1]+2*XX.A[2]*xi+3*XX.A[3]*xi*xi+4*XX.A[4]*xi*xi*xi+
143     5*XX.A[5]*xi*xi*xi*xi;
144     tur2 = 2*XX.A[2]+6*XX.A[3]*xi+12*XX.A[4]*xi*xi+20*XX.A[5]*xi*xi*xi;
145     fon = XX.A[0]+XX.A[1]*xi+XX.A[2]*xi*xi+XX.A[3]*xi*xi*xi+
146     XX.A[4]*xi*xi*xi*xi+ XX.A[5]*xi*xi*xi*xi*xi;
147     bk1 = fabs(XX.A[0]+XX.A[1]*x0+XX.A[2]*x0*x0+XX.A[3]*x0*x0*x0+
148     XX.A[4]*x0*x0*x0*x0+XX.A[5]*x0*x0*x0*x0*x0 - yy0);
149     bk2 = fabs( XX.A[1]+2*XX.A[2]*x0+3*XX.A[3]*x0*x0+
150     4*XX.A[4]*x0*x0*x0+5*XX.A[5]*x0*x0*x0*x0-yt0);
151     dif_de double __cdecl fabs (double _X) );-pow(2,2*xi)-sqrt(2));
152
153     max = bk1;
154     if ( bk2 > max)
155         max = bk2;
156     if ( dif_denk > max )
157         max = dif_denk;
158
159
160
161     return( max );
162 }

```

5. KAYNAKLAR

- [1] Parsopoulos, K. E. & Vrahatis, M. N. (2010). *Partial Swarm Optimization and Intelligence Advanced and Application*. New York: Hershey.
- [2] Coello, C. A. (2008). *Solving Engineering Optimization Problems with Simple Constrained Particle Swarm Optimizer*. Meksika: Mexico D. F.
- [3] Bazaraa, M. S. & Sherali, H. D. & Shetty, C. M. (1979). *Nonlinear Programming Theory and Algorithms*. New York: John Wiley & Sons, Inc
- [4] Hu, X. & Eberhart, R. C. & Shi, Y. (2003). *Engineering Optimization with Particle Swarm*. Conference Publication.